ARHITECTURA

- REVISTA -
SOCIETĂȚII ARHITECȚILOR ROMÂNI

№ I, II

IAN 1920

ANUL II

TIPOGRAFIA „TRIUMFUL"
STR. BELVEDERE, 6.

PREȚ 10 LEI

Inv. 34535
Cota PT36

NECROLOGIE

ARHITECTUL EDUARD PAULIN

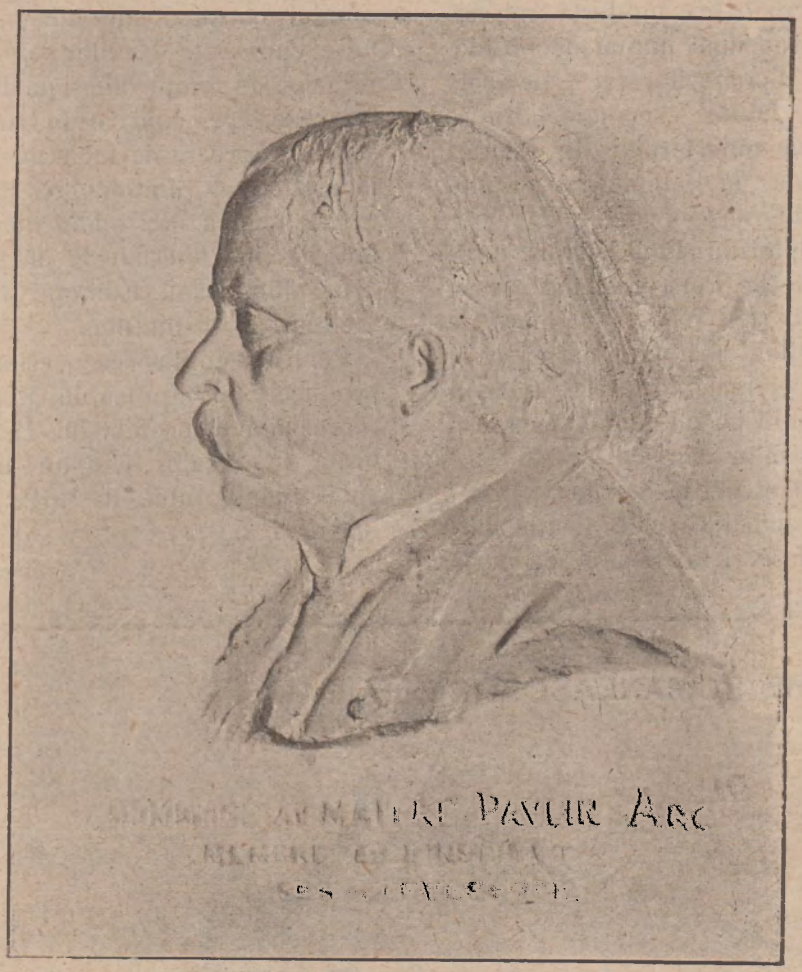

ROMANIA MINISTERUL EDUCAȚIEI CERCETĂRII

Unul dintre cei mai de seamă arhitecți ai Franței; profesor la școala de bele-arte din Paris — Edmond Paulin — a murit după o scurtă boala la 27 Noembrie 1915, în timpul războiului mondial.

Voiu rezumă în puține cuvinte viața marelui profesor, dând și câteva note biografice luate dintr'un scurt articol al colegului Paul Guadet publicat în „Buletinul S. A. D. G." din Mai 1916.

Edmond Paulin s'a nascut în capitala Franței la 10 Septembrie 1848. Fiu unic al unui fost ofițer, după o preparație la școala de arte decorative, a intrat la școala de bele arte, secția de arhitectura. Din copilărie aratase predispoziții artistice foarte pronunțate, cari faceau să se prevadă strălucita lui carieră de mai târziu.

A fost elevul arhitecților Paccard, Vaudoyer și Ginain. După numeroase succese avute în școală, obținu în 1875 „le grand prix de Rome" cu un proect de Palat de Justiție. Printre releveurile, trimise de Edmond Paulin dela Roma citâm: Porticul Octaviei, Panteonul, Teatrul lui Marcelus, o încercare de restaurare a Templului Teseu din Atena, amvonul bisericei San — Lorenzo — fuori le-mura din Roma, altarul dela Or-San-Michele si Friza spitalului din Pistoia — dar cea mai interesantă lucrare a fost restaurarea Termelor lui Diocleția,

Edmond Paulin era un desenator impecabil

şi un admirabil acuarelist. Toate desenurile şi releveurile lui sunt perfecte în cel mai strict înţeles al cuvântului şi din toate punctele de vedere.

Reîntors la Paris, a lucrat în atelierul lui Ed. Guillaume, a fosl arhitect al Ministerului de Interne si de Lucrari publice, în urma arhitect al Domului Invalizilor.

Edmond Paulin era o fire modesta, retrasa, care traia singur, preocupat numai de problemele artistice şi cu grija elevilor sai — de aceia a lasat foarte puţine lucrari executate. Printre ele citam: marchiza ministerului de Lucrari publice, un grup şcolar la Batignolles, un altul în cuartierul Point-du-jour, mormântul generalului Ducrot, al sculptorului Paul Dubois, mormântul familiei sale la Père-Lachaise, casa pictorului Agache in rue Weber. In afara de cele de mai sus, trebue sa notam partea ce a luat la Expoziţia universală din 1900, când a construit „le Chateau d'eau", Palatul mecanicei şi pe acela al Industriilor chimice.

Ca profesor, şef de atelier la Şcoala de Belle-arte a succedat lui Julien Guadet. Graţie modului sau de a profesa şi interesului ce purta elevîlor, atelierul sau era unul dintre cele mai populate şi a numarat mulţi elevi romani, printre care Petre Antonescu, Ştefan Burcuş, Scarlat Petculescu, Daniel Renard, Jean Pompilian, Ion Paxino, Ernest Doneaud, subsemnatul şi alţii.

Cu toţii am cunoscut talentul, vederile largi şi calitaţile lui sufleteşti, precum şi dragostea ce arată elevilor sai. El profesa cu pasiunea omului conştient de misiunea lui şi cauta sa faca cunoscute elevilor marile şi frumoasele principii de compoziţie şi de decoraţie ale şcoalei franceze —principii cari fac superioritatea acestei şcoale. Corecturile lui erau foarte cautate, ele faceau critica liniilor generale ale proectulni, nu se ocupau nici odata de detalii şi lasau cea mai deplina libertate în alegerea stilului.

In ultimii ani, Edmond Paulin fusese ales membru al Institutului.

Pentru completarea acestor note, dam o reproducere fotografica dupa o placheta de ipsos, reprezentând profilul lui Edmond Paulin, datorita maestrului sculptor Injalbert şi oferita „patronului" iubit, în 1912, de elevii şi foştii lui elevi.

PAUL SMARANDESCU.

CASĂ VECHE ROMÂNEASCĂ (Bucureşti)

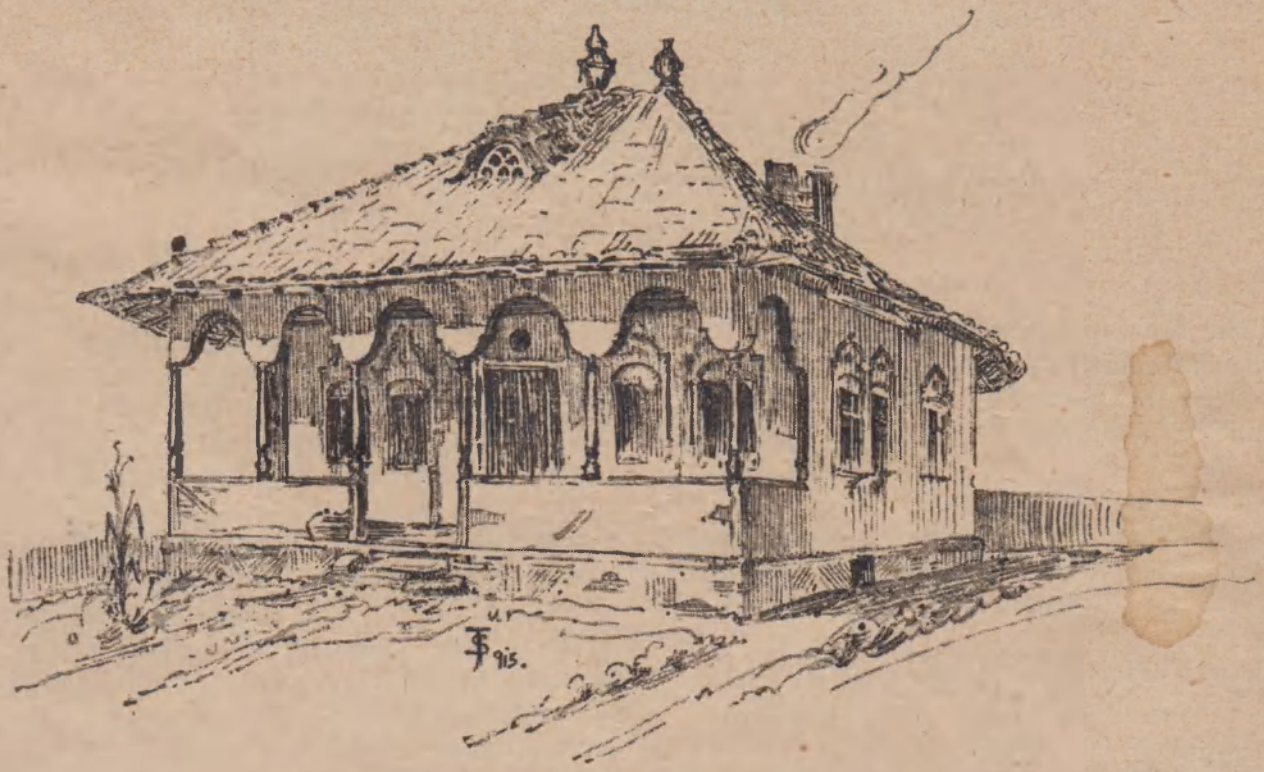

Schiţă. Arhitect T. T. Socolescu.

Palatul Bursei și al Camerei de Comerț din București

— Continuare —

Un teren ingrat pentru proectul unei Burse, o strada ce nu dă perspectiva necesară palatului, într'un cuvânt amplasamentul ales, a facut ca soluțiunea d-lui architect Burcuș sa aiba o valoare cu atâta mai mare, impunându-se numai prin valoarea ei.

In afara de aceasta, prin concepțiunea ansamblului se trece peste rutina de clasicism aplicat de obiceiu Burselor și se dă o înfațișare modernă, ca pentru oamenii acestor timpuri si corespunzând cu modul de a vedea al epocei actuale.

Pentru a vorbì pe larg de aceasta opera de architectura, ar trebuì luate în considerațiune nenumăratele calitati, cari au determinat juriul

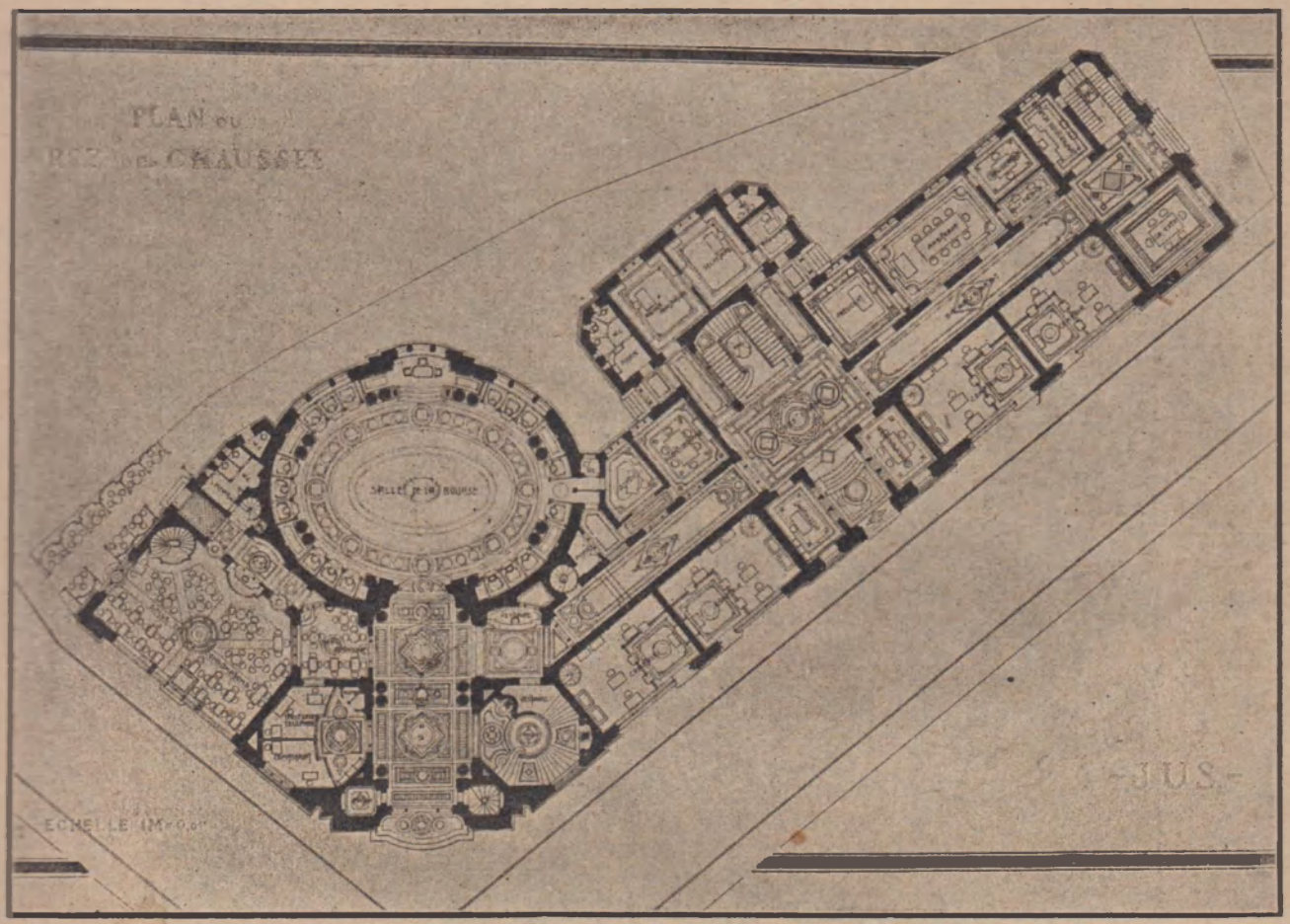

Planul Parterului. St. Burcus, Arhitect.

Concursului internațional ținut în 1907 să-i decearna premiul I, — si aceasta ar fi prea mult pentru cadrul restrâns al revistei noastre, pe cât ar fi de interesant.

Opera, de altfel e în picioare, și vorbește singură acelora cari voesc să o cunoască — și cari nu pot să nu o aprecieze.

Ceeace am dori, este să atragem atenția asupra rezolvirei programului, asupra salilor interioare, sala Bursei, sala ședințelor Camerei de Comerț, vestibulul, scara de onoare etc. cari sunt rezolvate cu multă măestrie și cunoaștere a artei architectonice.

Revista „Architectura“ își face datoria să continue și să termine în acest număr, publicația interioarelor și vederilor exterioare ale Bursei noastre care de sigur va rămâne ca o lucrare de valoare.

ARCHITECTURA.

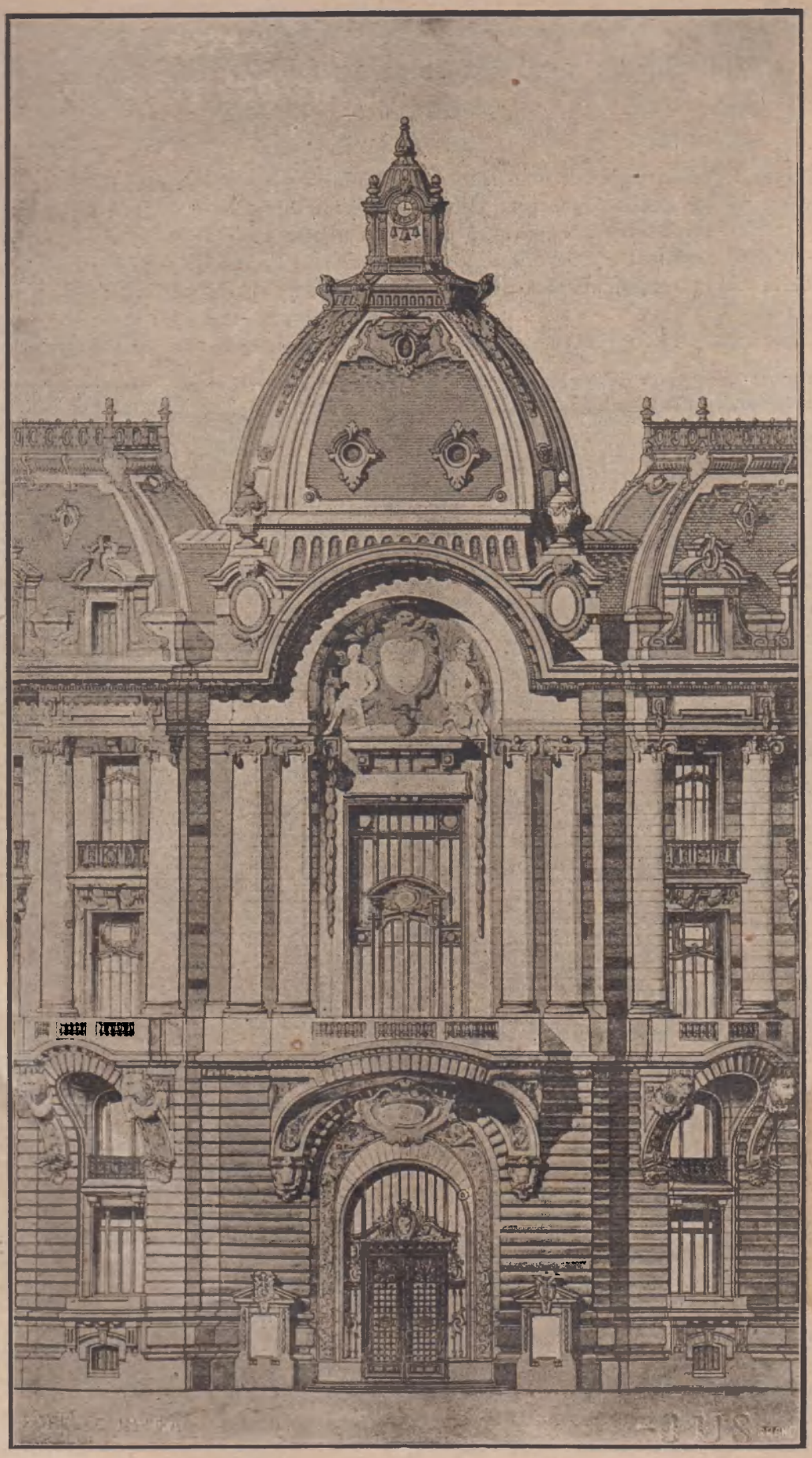

Detaliul motivului de colţ al faţadelor. St. Burcuş, Arhitect.

Vederea faţadei din str. Smârdan. St. Burcuş, Arhitect.

Intrarea în Bursă. St. Burcuș, Arhitect.

Vestibulul Bursei.

St. Burcuș, Arhitect.

Sala Bursei.

St. Burcus, Arhitect.

Dare de Seamă a Societăţii Arhitecţilor Români

pe anul 1919

Domnilor Membri,

Dupa anii de grele incercari prin cari ne-a trecut ţara si de cari a avut sa sufere si Societatea noastra, anul 1819 ne-a dat putinţa sa reluam cu încetul activitatea noastra.

Pe lânga dureroasele perderi ce am încercat in cursul razboiului, avem înca de înregistrat, în cursul acestui an, incetarea din viaţa a colegilor Gh. Cazaban si A. Schukerle, a caror amintire va ramane vecinica printre noi.

Toate cestiunile ce ne preocupa în mod constant de ani de zile, au fost reluate de comitetul d-v. fie pentru a le studia din nou, conform noilor date si cerinţi, fie pentru a încerca realizarea aspiraţiunilor de cari se legau în mod aşa de strâns.

Legea de organizare a corpului de architecţi funcţionari la Stat; legea de protejare a titlului de arhitect; reglementarea expertizelor de arhitectură; reglementarea concursurilor publice; crearea unui Consiliu Superior de Arhitectura; reorganizarea Şcoalei de Arhitectura; publicarea Revistei şi Buletinului Societaţei, precum si alte cestiuni de interes general pentru corpul nostru, au fost printre punctele de capetenie cari au cerut mai mult timp si studiu din partea comitetului d-voastra.

— In general s'a procedat prin formarea de comisiuni speciale de studiu si acţiune pentru fiecare cestiune capitala, s'au dat delegaţiuni speciale atât membrilor comitetului cât si multora din colegii nostri mai experimentaţi cari nu figurau în comitet.

Astfel avem comisiuni speciale pentru toate cestiunile mai sus enunţate, dintre cari unele si-au terminat lucrarile, precum e comisiunea de reglementare a concursurilor publice care nu asteapta decât imprimarea, proectului sau de regulament. Aceasta comisiune a studiat pe baza a trei anteproecte întocmite deosebit de d nii St. Burcuş, Duiliu Marcu şi N. Nenciulescu si e compusa pe lânga colegii de mai sus de catre d nii E. Lăzarescu, P. Smarandescu, Victor Simionescu si C. Ioutzu. In curând veţi fi convocaţi sa va pronunţaţi asupra lucrarei acestei comisiuni.

Delegaţi din sânul comitetului şi anume d-nii: St. Ciortan, Duiliu Marcu, P. Smarandescu şi S. Vasilescu, au avut sa lucreze în comisiunea speciala a Asociaţiei Generale a Inginerilor Romani formati pentru studiul unei legi generale de organizare a corpului tehnic de ingineri şi arhitecţi funcţionari la Stat. Tot acolo delegaţii nostri au avut sa studieze cestiunea protejarei titlului de arhitect precum şi aceea a expertizelor. Prin conlucrarea noastra cu inginerii în aceste capitale cestiuni, am înţeles sa sporim efectul luptei noastre, asociindu-ne sforţarea catre aceeaşi ţinta cu a celei mai importante grupari de tehniciani din ţara.

In cestiunea expertizelor s'au mai facut intervenţiuni la autoritaţile interesate si s'a redactat de catre colegul P. Smarandescu un memoriu care s'a înmânat presedinţilor Curţilor si Tribunalelor,

S'a depus si s'a primit la Ministerul de Lucrari Publice un proect de lege pentru înfiinţarea unui Consiliu Tehnic Superior de Arhitectura.

Publicarea revistei noastre a întâmpinat mari greutaţi din cauza lipsurilor si scumpetei excepţionale de care sufera industria imprimeriei. Totuşi primele doua numere, cu un bogat material tehnic şi artistic, se vor distribui în curând însemnatului numar de cititori si abonaţilor pe cari contam.

Comitetul d-voastra a mai vrut sa intervina,— şi a facut-o adesea cu succes, în organizarea concursurilor publicate în condiţiuni ce nu corespundeau normelor stabilite de Societatea noastra. Astfel, s'a cerut schimbarea condiţiunilor de concurs stabilite de catre Academia Romana, Primaria Capitalei, primaria com. Braila, comitetul de iniţiativa pentru ridicarea unui mausoleu national la Maraşeşti si altele.

Delegaţii din comitet au facut parte din jurii de judecata pentru concursuri, iar alţii au luat parte şi au apărat punctul de vedere al asociaţiei

noastre, la Societatea «Mormintele eroilor cazuţi în Razboiu».

Proectul legei electorale elaborat de guvernul liberal, a adus prilej comitetului d-voastra sa intervina alaturi de ingineri si de doctori pentru a se acorda arhitecţilor funcţionari dreptul de a fi aleşi în Camera si Senat.

In sfârşit delegaţii noştrii au colaborat în mod îndelungat si cu succes la întocmirea anteproiectului de lege privitor la reorganizarea învaţământului tehnic superior.

Prin legea proectata, şcoala noastra va primi însemnate îmbunatăţiri, iar gradul învaţamântului acestei şcoli va fi asimilat cu acela al Universitaţei, din care de altfel şcoala va urma sa faca parte.

In afara de membrii sai, comitetul a recurs la priceperea si experienţa multora din membrii societaţei noastre, cari s'au grabit să ne dea concursul lor cel mai necondiţionat. D-nii S. Burcuş, E. Doneaud, Nanescu si Nenciulescu, sunt ptintre aceştia.

Numarul crescând al cererilor de înscriere în societatea noastra, care azi numara 127 membrîi, ne îndritueşte a crede ca asociaţia noastra a devenit un foarte puternic organ de solidaritate profesionala, care capata din ce în ce mai multa autoritate graţie, mai ales, dorinţei tuturor colegilor noştri de a conlucra cât mai strâns uniţi la binele de interes general ce ne grupeaza.

Acestei înalte si bune sentimente de colegialitate ce ne întăresc din ce în ce mai mult, se manifesta şi se traduc şi printr'o foarte buna stare materiala a societaţei. E destul sa spunem ca încasarile cotizaţiunilor întrec de trei ori prevederile bugetului. Avem excedente şi fondul nostru de rezerva sporeşte.

In rezumat, acesta e activul de munca şi prevedere cu care comitetul se presinta în faţa d-v. şi pentru care va roagă a-i da aprobarea si descărcarea ce aşteapta.

Alaturat se găseşte Bilanţul, Proectul de buget al Societaţei si acela al Revistei pentru anul 1920. Raportul d-lui censor complecteaza aceste încheeri ce va supunem spre aprobare.

Bucureşti, 30 Ianuarie 1920.

Presedinte, P. ANTONESCU

HOTEL PENTRU LUCRATORI

Aceasta lucrare face parte din programul întocmit de Inginerul I. Teodoru, directorul fabricei de chibrituri dela Filaret, în scopul de a îmbunataţî soarta lucratorilor şi lucratoarelor acestei importante instituţiuni industiale.

In colaborare cu colegul nostru Jean Pompilian, care a reuşit sa dea programului expresiunea practica şi artistica a unui ansamblu de locuinţe moderne pentru lucratorii fabricei.

Cladirea este proectata a se aşeză în centrul cartierului nou de locuinţe construit de Societ. Comunala de locuinţe ieftine, pentru familiile lucratorilor din fabrica, conţinând 120 camere.

Mai conţine la parter o cantina şi o sala mare care serveşte ca sala de mâncare şi ca sala de întruniri, precum şi o alta sala pentru masa funcţionarilor, având şi o terasa. Toate aceste piese sunt deservite printr'un oficiu, în legatura cu subsolul unde sunt instalate bucatariile, depozitele şi pivniţele.

La parter s'a prevazut o sala de lectura şi una de biliard.

In etaje sunt camerile de locuit.

Etajele sunt deservite printr-o sala principală şi scari secundare de serviciu.

La antre-sol, lânga scara principală, se gasesc camere pentru administraţia hotelului, iar în spre terasa, câteva cabine de bae.

In mansarda sunt camerile de serviciu.

Din interesantul studiu al d-lui arhitect Jean Pompilian, reproducem planurile parterului şi etajelor, cum şi vederea perspectivă a faţadelor, concepute în stil romănesc.

Direcţiunea fabricei de chibrituri Filaret, îndata dupa trecerea actualei stari de lucruri, va realiză desigur aceasta importanta lucrare, venind în ajutorul lucratorilor mai ales în timpul de faţa când criza locuinţelor este atât de acuta.

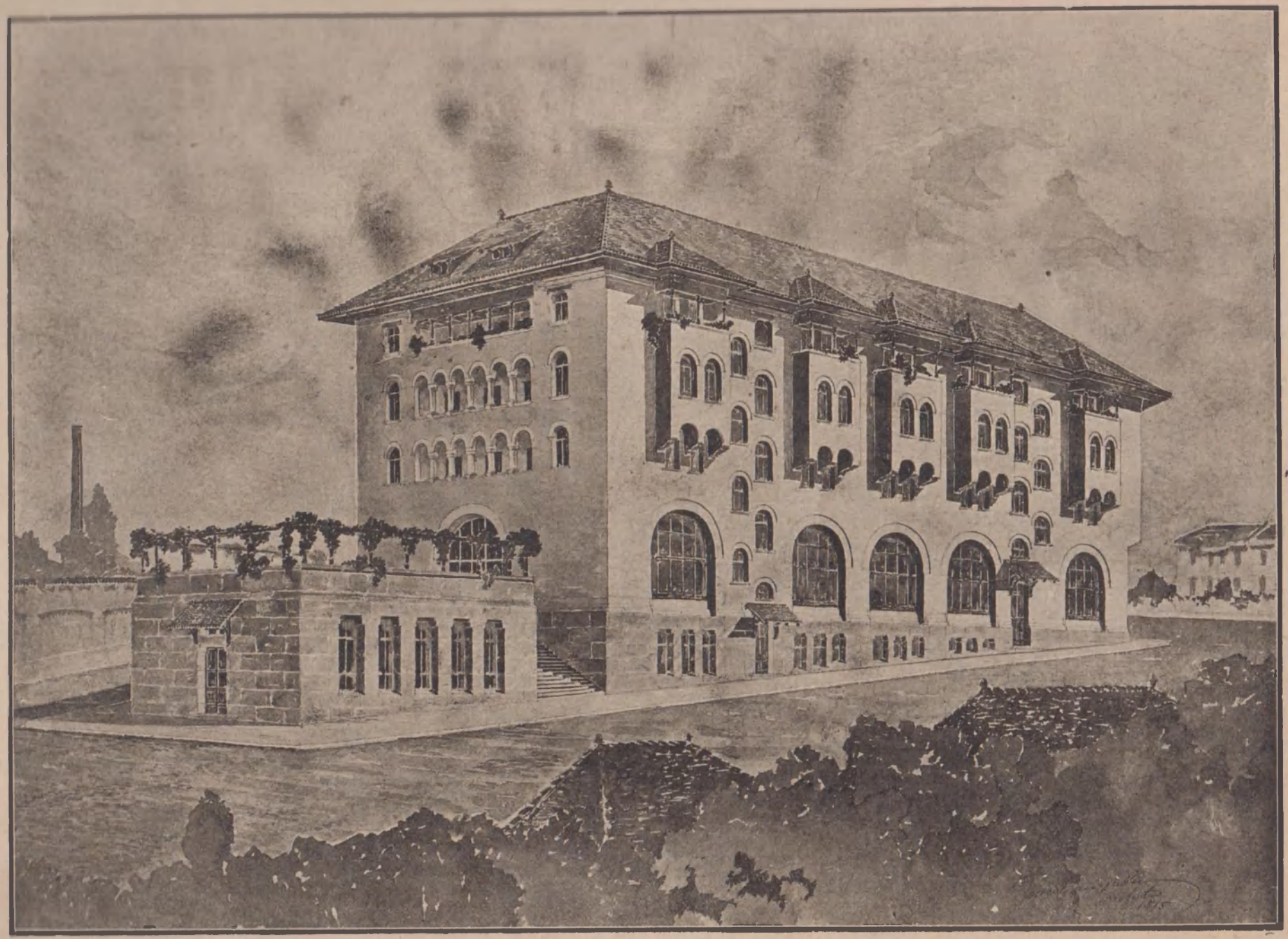

Hotel pentru lucrătorii Fabricei de Chibrituri Filaret. Vedere perspectivă. Jean Pompilian, Arhitect.

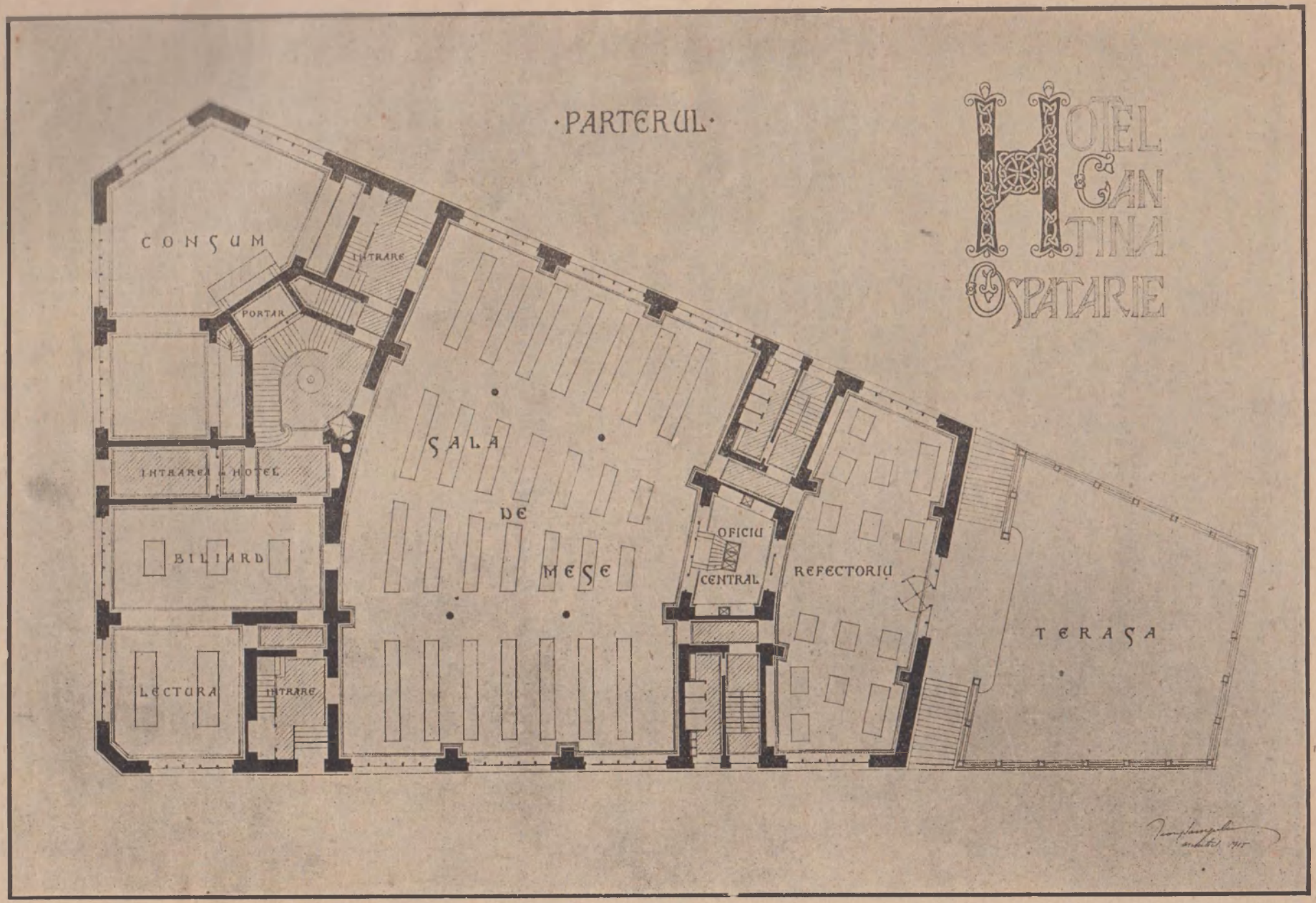

Hotel pentru lucrătorii Fabricei de Chibrituri Filaret. Pl. Parter.

Jean Pompilian, Arhitect.

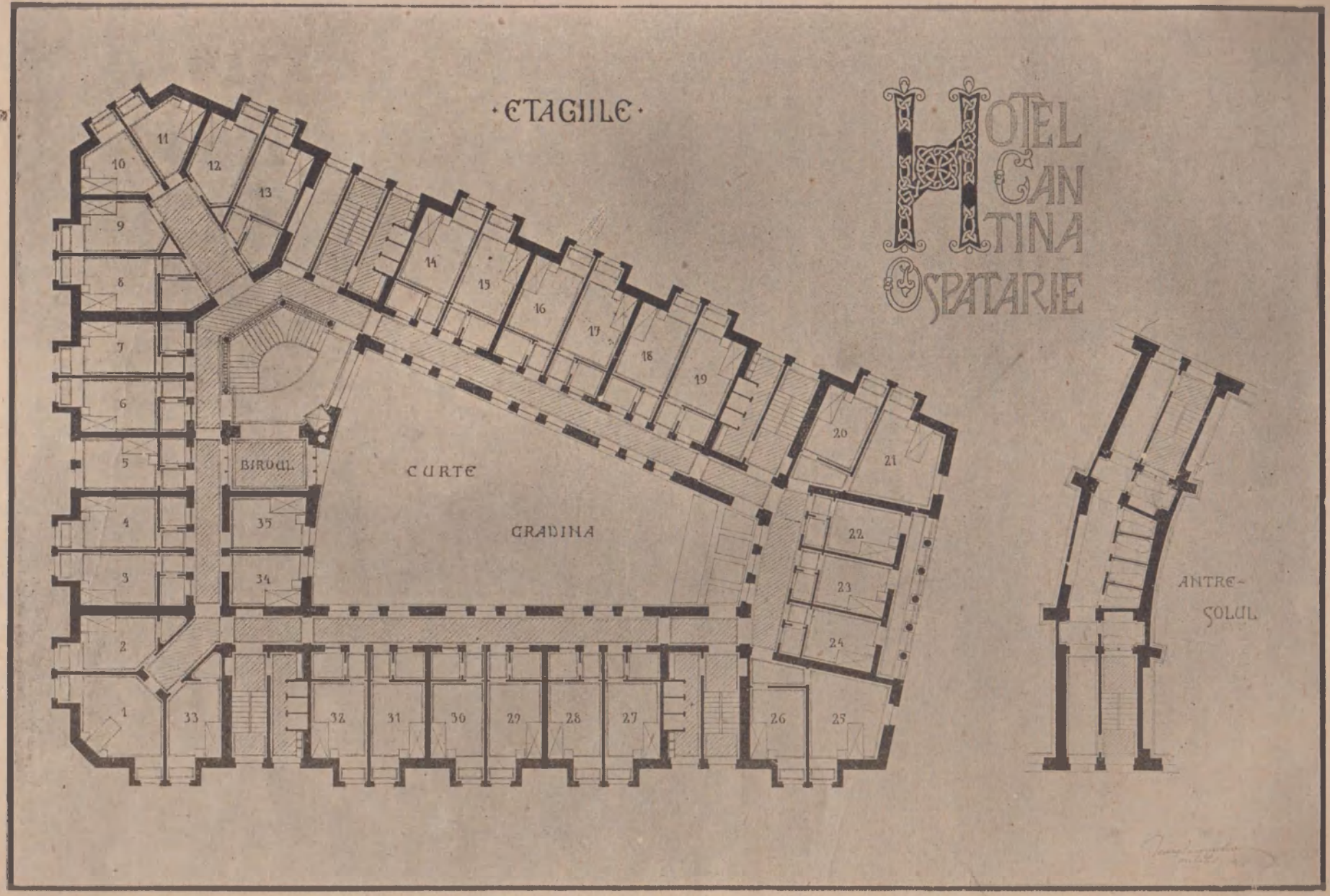

Hotel pentru lucrătorii Fabricei de Chibrituri Filaret. Pl. Etajului.

Jean Pompilian, Arhitect.

Primim din partea D-lui G. Zagoriţ, fratele colegului nostru A. Zagoriţ, mort pentru patrie. aceste rânduri, şi ne lacem o pioasa datorie a le publica în revista noastra.

ARHITECTURA

Arhitectul Alexandru M Zagoritz

(1831 — 1916)

Fragedul artist, care venise în anii din urma sa se adauge, cu avântul spornicelor şi sârguitoarelor lui tinereţi. la ceata vestitorilor renaşterii artistice româneşti, s'a nascut, din parinţi ploesteni, la 31 Maiu 1881 în satul Maneşti, pe malul Prahovei.

* * *

Din ziua în care a început sa poarte condeiul. au eşit minuni. Mai ales când, în primele clase de liceu, descoperi puterea neasemanata

Propr. Vasile Zagoriţ, Splaiul Cogalniceanu, 25, Buc.

pe care o avea în mâna lui creionul, al cărui maestru devenì în urma, el umplu necontenit de o sincera admiraţie pe toţi acei ce-l cunosteau.

Desenă la început chipuri de profesori şi de colegi, ori lucruri cari purtau în ele vre-o expresie deosebita, arbori, case.

Apoi natura il cucerì cu totul, ca pe un tânar şi pios închinator. In cursul superior al liceului alcatuì o colecţie de peisage, în creion, de marimea unei optimi de coala alba, sute de peisage, pe care mereu le sporea, culese toate de prin crângurile din vecinatatea oraşului Ploeşti. In ele arborii, tufişurile şi iarba, luncile şi malurile gârlelor, prinse în ţesatura uşoara şi totuşi robusta a desenului, ca într'o pânza de paiajen de curând facuta, pareau ca tremura de acea viaţa tânara pe care le-o dă răcoarea şi roua dimineţii.

* * *

Tot atât de timpuriu venì să se vestească, deodata şî ţinându-se mereu lânga desen, ca o statornica tovarăşie de zâne, nu mai puţin puternica dispoziţie pentru poesie.

In clasa III-a liceala compuse primul caet de versuri, iar în clasa V-a al doilea.

Versurile lui sunt desenurile lui, spuse printr'o nepatrunsa taina, în cuvinte fermecate. Aceeaşi fina simţire, aceeaşi lina armonie, acelaş sullet doritor care întinereşte lucrurile, le înoeşte, le învie, facând sa traiasca iaraşi divinitatea care sta adormita şi nebanuita de noi în ele.

Iata doua din aceste armonioase încercari dintâiu.

Tu sfinte din ceruri de sus,
Apleaea-ţi catarea spre mine,
La tine mi-e gandul, la tine
Mi-e trupul şi sufletul dus
Cuvinte Isus!

In ochii lui natura are un înţeles tainic şi ea traeşte o viaţa supusa unor doruri şi iubiri straine, unor voinţi neînţelese. Pâna şi „PE AŞTRI II POARTĂ UN DOR IN SANUL SĂU". In crângul „LUMINAT", „VÂNTUL VORBEŞTE" şi „SPUNE DE UN CÂNTEC VRĂJIT" arborii „CÂNTĂ". Şi versul se întoarce cu drag spre gândul nedatator de pace,

[illegible] -te mângâe si te face sa te simţi [illegible] aproape".

In crang toţi plopii s'au mirat
De mini şi nu ştiam ce vor.
Vorbiau si nu i-am înţeles
Am ras si ei cantau în vant
Incet. duios.... Era un cant!
Şi 'n urma au plans si ei.
Curgea şi rău-aşa de 'ncet
Si el plangea! Am plâns si eu.
Si 'mi tot vinea sa plang mereu....
Şti, gand? si raul e poet!

* * *

Usurinţa desenului şi prietenia literară a colegului sau de liceu Toma T. Socolescu, din o veche familie de meşteri de case şi arhitecţi din Ploeşti, il facura sa se hotarasca pentru cariera de arhitect.

In timpul studiilor la Şcoala Naţională de Arhitectura, alcatuì cu aceeaşi neîntrecuta sârguinţa si cu aceiaşi mână uşoara, cu care desenase mai nainte chipuri şi peisage, o noua colecţie de desenuri în creion dupa natura, tot pe foi de hârtie alba de marimea unei optimi de coala, înfaţişând motive romaneşti de construcţie, decoraţie şi ornamentaţie arhitectonica, mai ales sculpturi în piatra şi lemn. Aceasta colecţie o îmbogaţì cu o râvna nepregetatoare in calatorii facute mai mult pe jos la ţara, pe la vechi biserici, cruci, cimitire, şi case ţaraneşti. Din ea a publicat multe desenuri în articolele sale publicate în anii 1912—1916. [1]).

La terminarea studiilor, din însarcinarea Şcoalei de Architectură, a facut, în colaborare cu colegul sau C. Iotzu, releveul mânastirei Vacareşti (1908), în curs de publicare.

* * *

lute şi viteaz din fire înca din copilarie, el pleca cu hotarîre în razboiu, la 1916, cum pornise şi la 1913, spunând parinţilor lui: „Acum e timpul sa aratam ce putem si nici eu n'am sa ma las mai pe jos decât alţii".

Nici o dorinţa nu ardea cu o flacara mai vie în el decât aceea de a dà ochi de aproape cu duşmanul. Odata cu şapte soldaţi a fugarit o ceata întreaga de Bulgari, dând şi ai noştri, dând şi ei, pâna ce i-a trecut dincolo de liniile lor.

La 20 Septemvrie, pe înserate, urmarind pe Bulgari în retragerea lor dela Amzacea, el işi duse inainte cu mult avânt unitatea şi gasind odata cu caderea nopţei, un loc mai adapostit, îşi baga oamenii în tranşee şi mase acolo, fara sa banuiasca macar ca se gaseşte chiar între

Casa Nicu Cincu Popa-Tatu, 56, Bucureşti.

avantposturite bulgare, cu 200 m. eşit în afara de liniile noastre cele mai înaintate.

Dimineaţa înainte de revarsarea zorilor, când începe umbra sa se marite cu amurgul, el era în picioare, sus pe malut tranşeului, cu ambele braţe ridicate pe o arma cu care încerca sa ochiasca. Un soldat bulgar eşi atunci de dupa o movila şi-l ochì dela 40 de paşi departare. Detunatura si un strigat: „Mainile mele!", rasunara în aceeaşi clipa. Amândoua oasele braţelor, între umeri şi coaste, îi fusesera sfaramate de acelaş glonţ, venit dinspre dreapta.

1) In BULETINUL SOCIETATII ARHITECTILOR ROMANI din August 1912; CONVORBIRI LITERARE dintre Noemvrie 1912 — Iunie 1916; BULETINUL COMISIUNII MONUMENTELOR ISTORICE dintre April 1913 — Martie 1916; ARHITECTURA din Fevruarie si Maiu 1916.

Un soldat al sau Panaite Rusu, dela Capuşneni din Tutova, îi lega braţele cu tunica şi-l

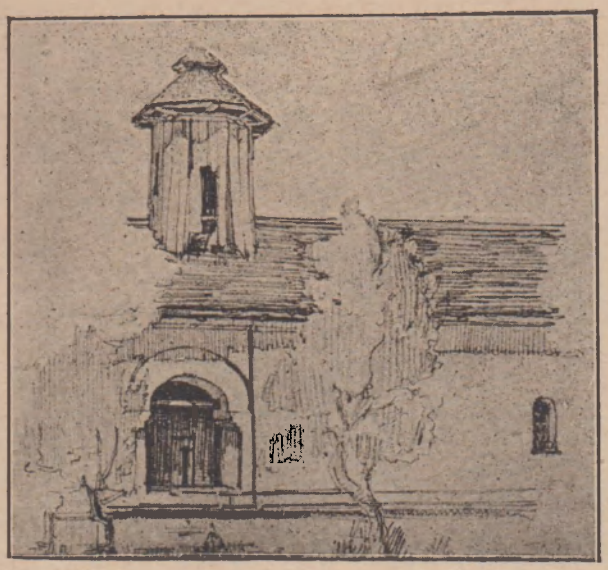

Biserica veche de lemn pe valea Cricovul Prahova.

scoase mai mult fara voia lui din linia de lupta, ducându-l încet de suptioara. Mai încolo îl luara patru saldaţi pe o foae de cort.

Acest soldat, care-l iubeà pentru înima lui dreapta şi viteaza, devenì de atunci tovarăşul sau nedesparţit de suferinţa, îngrijindu-l ziua şi noaptea, ca pe un prunc ce nu se poate ajutà de màini, pàna la moarte.

Caci toate ingrijirile date de inimosul doctor Luchian în ambulanţa mobila a d-nei Constanţa Cantacuzino, dela Feteşti, unde a ajuns la càteva zile, dupà ce ranile se infectasera, au fost zadarnice. Dupà o pribegie prin Rămnicul Sarat, veni la Bucureşti şi înceta din viaţa în sanatorul doctorului Gerota, în ziua de 31 Octomvrie 1916.

Dupa intervenirea d-lui N. Iorga, s'a pus la dispoziţie de Ministerul Lucrarilor publice un vagon pentru transportarea corpului la Ploeşti, unde a fost înmormàntat la cimitirul Viişoara, cu frumoase onoruri militare, în ziua de 3 Noemvrie.

10 Martie 1916. G. ZAGORIT.

Architectul Wilhelm Steinbach

Wilhelm Steinbach nascut în anul 1876. A facut parte din prima serie de elevi eşiţi din şcoala de Architectura din Bucureşti. A plecat apoi la Milano unde şi-a facut studiile de architectura la şcoala politechnica de acolo şi unde în anul 1903 càpata media cea mai mare dintre diplomaţii din acel an. Recomandat de senatorul Colomho directorul Politechnicului, pleaca imediat la New-York în America, unde în scurt limp şi dupa o munca grea, devine şef architect al departamentului de architectura al companiei Edison din New York conducànd timp de 11 (unsprezece) ani lucrarile cele mai importante executate de acea companie în diferite oraşe din Statele-Unite.

Intors în ţara pentru scurt timp spre a se odihni şi a si revedea patria, se opreşte în Bucureşti unde îşi formeaza un biurou de architectura. Surprinzàndu-l razboiul, a fost detaşat la serviciul podurilor de sub conducerea d-lui inginer Raileanu şi în noaptea de 29 Decembrie 1916 plecànd la Iaşi spre a-şi depune raportul lucrarilor, îşi găseşte tragicul sfârşit în accidentul dela Ciurea.

ARCHITECTURA,

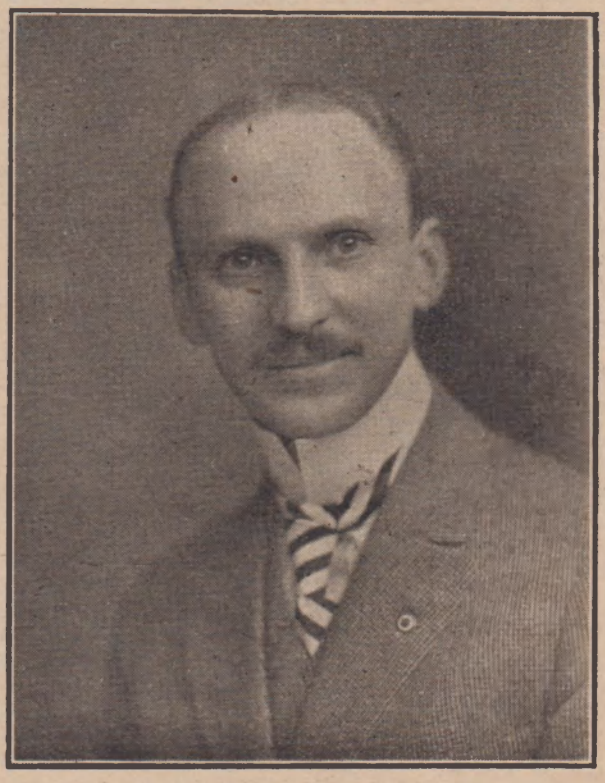

Wilhelm Steinbach.

Turnuri şi ziduri de apărare ale Cetăţei Sibiu. Schiţă. C. Nanescu, Arhitect.

Turnul orasului (Cetatea) Sibiu. Schita. C. Nanescu, Arhitect.

DESPRE HALL

Asa numitul HALL englezesc este una dintre încăperile principale ale locuințelor moderne. El are un rol cu totul deosebit de celelalte odăi, caci servește în acelaș timp drept vestibul, cameră de locuit și camera de primire.

HALL-UL îl gasim în Anglia înca din timpurile medievale și el constituia încaperea cea mai primitoare a caselor englezești și mai târziu și a caselor bretone. Treptat HALL-UL s'a raspandit în întreg occidentul și astazi el formeaza sufletul tuturor caselor de locuit : prin el se stabilește acea legatura strânsa și intima între restul camerelor, el da caldura si viata întregei locuinți.

Prezența HALL ULUI face ca trecerea dintr'o odae în cealalta sa se faca pe nesimțite, astfel în cât societatea cea mai numeroasă să poata fi coprinsa în ele fara ca bariera unei anticamere reci și goale sa izoleze pe oaspeți.

HALL-UL servește în acelaș timp și ca odaie de locuit și ofera celor intimi ai casei un loc-

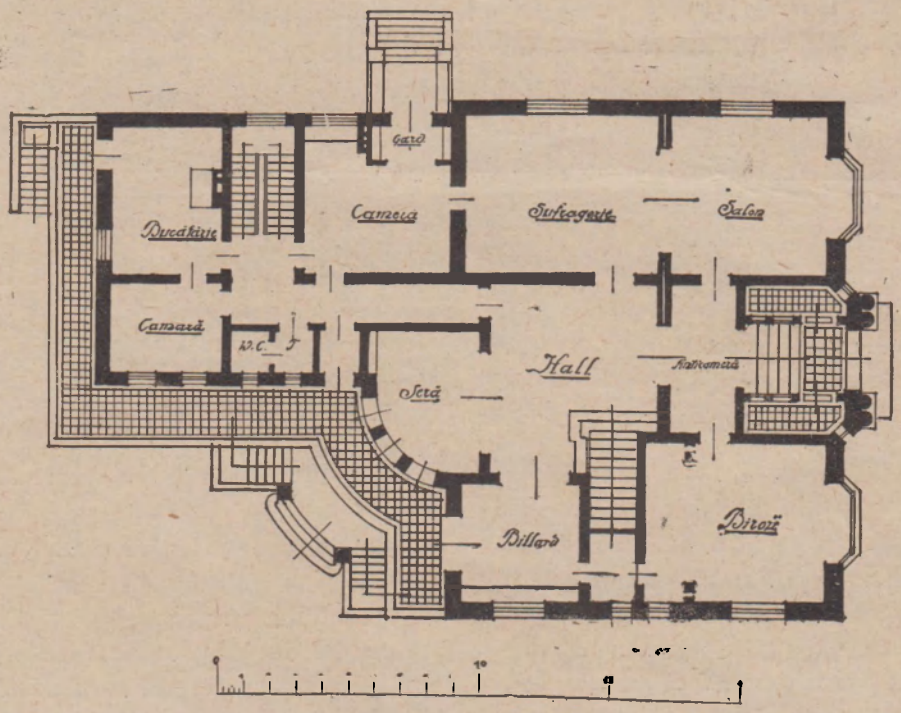

Casa din Bacau proectată si executata de arh. Clejan.
Planul Parterului.

șor placut și confortabil ; trebue însa sa fie precedat și de o anticamera ce servește drept vestiar.

In cele mai multe cazuri HALL-UL contine și scara principală ce duce la camerele din etaje ofera prin solutia ei motivele cele mai decorative de architectura. In genere scara fiind din

lemn, prezintă impreuna cu LAMBRIS-urile un aspect intim si cald.

Casa HALL-ul are aceiaşi înălţime cu etajul, scara se continua prin balcoane sau galerii, cari stabilesc comunicaţia între odaile etajului, ceia ce da HALL-ului o înfaţişare mareaţa şi ofera acestuia o privire generala asupra încaperilor din corpul de sus.

Lumina în HALL se obţine adesea prîn ferestre facute in peretele scarei ; ele se prelungesc in acest caz pâna la etaj, permiţând astfel formarea de motive interesante la faţada.

Daca HALL-ul nu poate avea lumina directă, (cheminee) camin, care strânge dese-ori în jurul flacarei lui placute gazda împreuna cu oaspeţii ei.

Marimea CHEMINÉE-ului e in legatura ca marimea HALL-ului şi da ocazie la desvoltarea artistica în detaliiie interiorului. De obiceiu CHEMINÉE-ul este întregit prin banci laterale sau vitrine ce formeaza un TOT armonios împreuna cu lemnaria ce îmbraca peretii.

Restul mobilierului format din fotoliuri, bergères, masuţe, risipite cât de multe şi un biliard, toate combinate cu mult gust, formeaza caracterul locuibil al acestei încaperi.

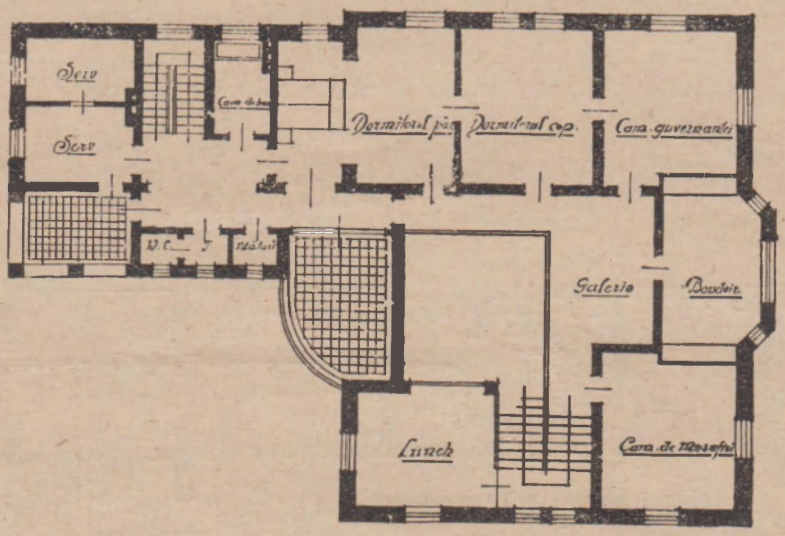

Casa din Bacau proectata si executata de arh. Clejan.
Planul Etajului.

el o primeşte cu ajutorul unui luminator construit în plafon din geamuri colorate în mod discret, ceeace da un aspect impozant HALL-ului.

Un alt mod de a-i dă lumina indîrecta, prezintând în acelaş timp mult efect artistic, este comunicaţia lui cu salonul sau alta camera de primire printr'o deschidere larga, care permite unei lumini abundente sa patrunda în HALL printre cutele bogate ale unei draperii ce se desface şi o încadreaza

Plafonul HALL-ului adesea în lemn sau în casete de stuck bogat ornamentate, complecteaza efectul mareţ al eamerei.

O mare podoaba a HALL-ului este aşa zisul

Mai important însa e ca HALL-ul permite gazdei sa-şi manifeste în modul cel mai liber personalitatea ei artistica ; tablouri, statuete şî orice fel de obiecte de arta, trofee de vânatoare, amîntiri din calatorii şi antichitaţi, îşi au locul si efectul cuvenit în cadrul primitor al acestei camere.

Alaturatul studiu — reprezinta în perspectivă o parte din HALL ul vilei doctorului P. (Bacau), vila care la începutul razboiului nostru a servit de Marele Cartier al d-lui general Presan şi mai târziu a fost ocupata de d-l general Averescu.

ARHITECT R. CLEJAN.

PROECT DE BISERICA

Comuna Slănic-Prahova

Reproduc acì clişee dupe un proect ce am avut expus la Ateneu în 1916. Fiind un proect care urmă să se execute, am căutat să economisesc grosimea zidurilor unde nu era necesară, întărind cât mai mult cele 4 puncte mari cari susţin pantocratul.

De asemeni sunt mai accentuate zidurile pe cari se ridica clopotniţa, restul fiind ziduri mai spaţios şi care să poată fi cuprins cu ochiul, aproape în întregime, chiar dela intrarea în biserica. Trebuiă să se construiască înaintea razboiului dupe un deviz de 80 mii lei. E un studiu conştiincios pe care l-am facut în vara anului 1913, ajutat la desenuri de elevul-arhitect, începator pe atunci, dar care promitea sa devie ce a şi ajuns în urmă, unul din cei mai

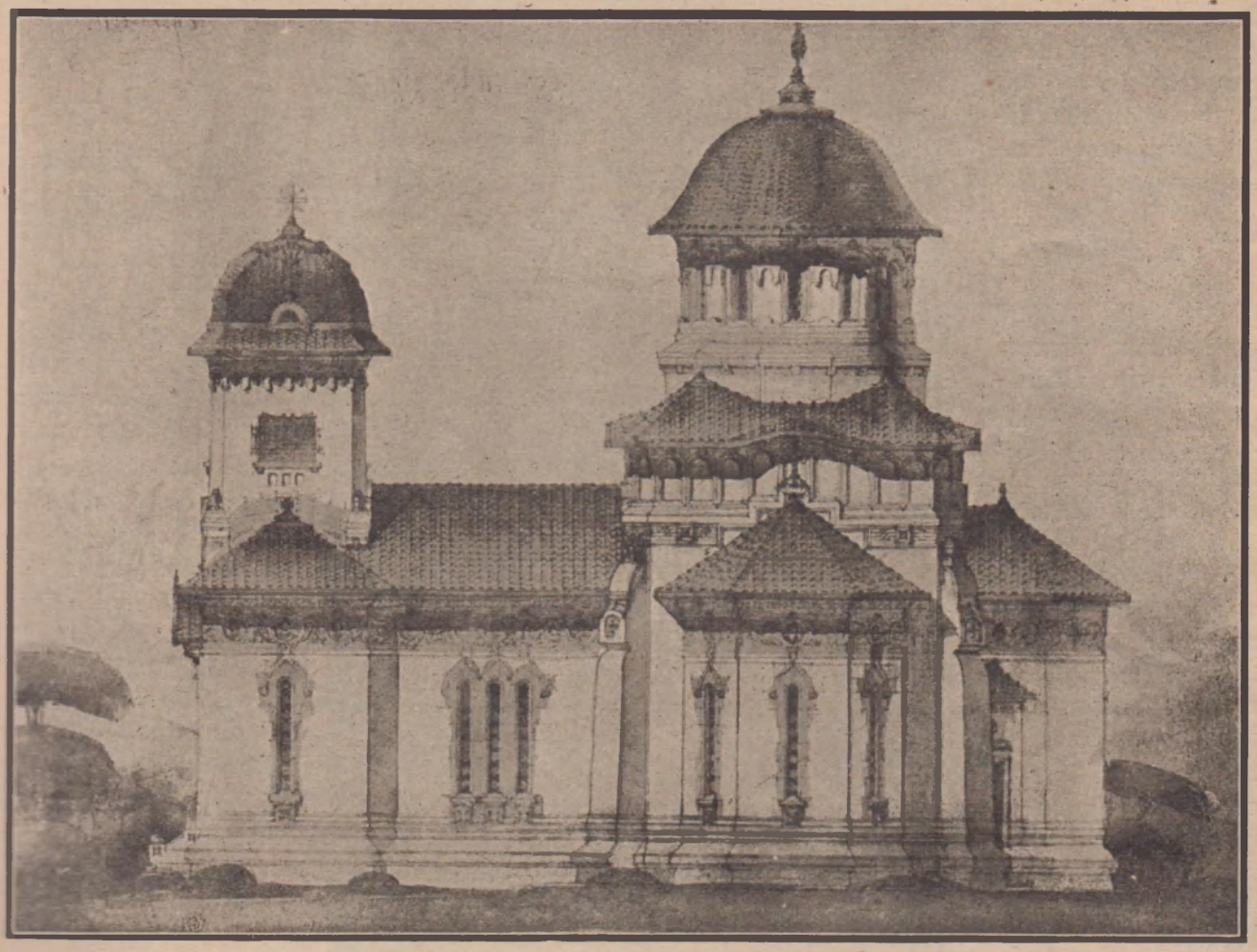

Faţada laterală. T. T. Socolescu, Arhitect.

joase şi cari susţin numai bolţi uşoare de rabiţ şi acoperişul. Problema ce mi-am propus a fost să ridic o clopotniţa încapatoare deasupra intrărei, aşa cum sunt la multe din bisericele moldoveneşti, fără a face însă corp aparte, lipit de biserica propriu zisă, cum sunt la numitele biserici. Am urmărit prin faţada să motivez construcţia, căutând să armonizez siluetele şi formele exterioare cu un interior cât mai

buni elevi pe care i-a dat şcoala din Bucureşti,— G. Hogaş, un suflet de artist şi de erou, mort pentru patrie „cu faţa la inamic“ în luptele dela Maraşeşti din August 1917, la punctul zis „Moara Roşie“.

E o grea pierdere pentru arhitectura românească destul de saraca şi aşa în elemente cinstite de muncitori pentru ideal.

Arhitect TOMA T. SOCOLESCU.

Rezultatul concursului public dela Primăria Capitalei

In localul Primariei Capitalei a avut loc la 17 Noembrie a. c., concursul public între arhitecţii si sculptorii români, pentru proectul PLACEI COMEMORATIVE MONUMENTALE, A FUNCTIONARILOR PRIMĂRIEI ORASULUI BUCURESTI, MORTI IN RAZBOI.

In luna Septembrie a. c., a fost anuntata prin ziare deschiderea concursului ; care s'a ţinut conform condiţiunilor şi programului urmator :

Concurs public

Comitetul instituit pentru comemorarea funcţionarilor Primariei Capitalei, morti în razboi, deschide un concurs public între arhitecţii şi sculptorii români, diplomaţi ai şcoalelor de arte frumoase, recunoscute de Stat, pentru a elabora proectul UNEI PLĂCI COMEMORATIVE MONUMENTALE, pe care se vor înscrie cele 60 nume ale funcţionarilor comunei Bucureşti, morţi in campania 1916—1919.

La întocmirea proectelor se va avea în vedere urmatoarele :

1. Spaţiul disponibil pe peretele vestibulului din etaj al Primariei Capitalei în limita dimensiunilor de 3.08 m. laţime şi 5.46 m. înalţime unde se va aşeza placa în mod provizoriu.

2. In cazul construirei noului palat comunal, aceasta placă comemorativa se va muta în noua construcţiune, unde i se va rezerva locul de onoare. Domnii concurenţi vor avea în vedere ácest fapt, pentru ca compoziţiile d-lor sa armonizeze cu ansamblul arhitecturei bogate a noului palat, iar numele eroilor sa apara vizibil la o distanţă de 8 – 10 metri.

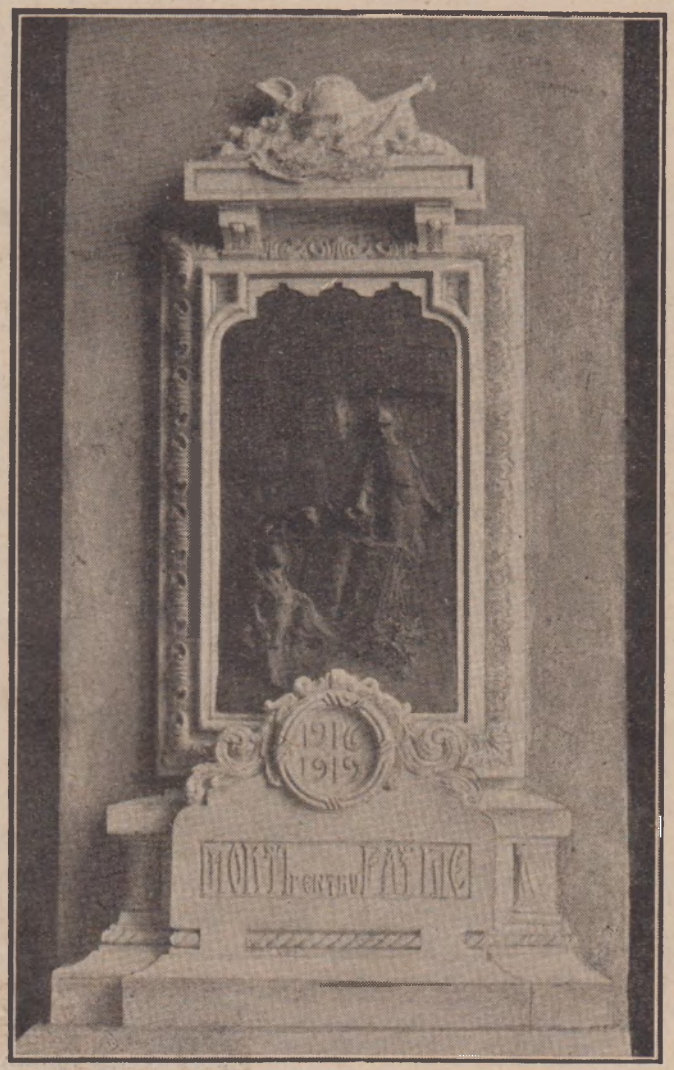

Macheta D-lor arhitect C. Nanescu si sculptor I. Iordanescu.
PREMIUL I.

3. Materialele din care se va executa monumentul vor fi bronzul şi marmora. Execuţia şi montarea la locul indicat la art. 1 se vor face în limita sumei de 50.000 lei.

4. Pentru proectele prezentate la concurs se acordă 2 premii :

a) PREMIUL I 5000 lei, autorul fiind obligat sa execute şi lucrarea în termen de cel mult 5 luni, adica pâna la 15 Aprilie 1920, când urmează a se face recepţiunea şi desvelirea monumentului.

b. PREMIUL II lei 2000 (doua mii).

5. Proectele premiate devin proprietatea comitetului.

6. Pentru complecta imparţialitate în judecarea proectelor şi decernarea premiilor, juriul examinator se va compune din 5 membrii: un delegat al comitetului, 2 arhitecţi, 2 sculptori, cari vor fi numiţi în preziua concursului dupa recomandatia societaţilor de arhitectura si sculptura, unde se va interveni în acest scop de catre comitet.

7. Proectele pentru concurs se vor prezenta în macheta de ipsos de dimensiunile 0,31 m. lăţime şi 0,55 m. înalţime, adica la scara de 10 centimetri pe metru al locului disponibil prevazut la art. 1 şi se vor încredinţa d-lui Mihail Ionescu, din serviciul secretariatului general, Primaria Capitalei, în ziua de 16 Noembrie 1919, orele 6 p. m., fara semnatura autorului. Proectele vor fi marcate cu un semn distinctiv sau un motto, care se va pune şi pe un plic închis şi sigilat, în care se va afla numele autorului.

Plicurile se vor preda odata cu lucrarîle şi nu se vor deschide decat cele 2 corespunzatoare premiilor.

8. Se recomanda d-lor concurenti a respecta cu stricteţe condiţiunile expuse, cunoscand ca numai în aceste condiţiuni proectele pot fi primite la concurs.

9. Juriul examinator se va întruni în ziua de 17 Noembrie 1919, orele 10 a. m., cand va da şi rezultatul concursului.

Tot în aceasta zi se vor achita şi sumele corespunzatoare premiilor.

Preşedintele comitetului

(s) V. BĂLĂCESCU

Secretar general al
Primăriei Capitalei.

16 Septembrie, 1919.

Macheta D-lui sculptor Maţauanu.
Premiul al II-lea.

La 16 Noembrie a. c., ora 6 seara, s'au prezentat în localul Primariei d-lui Mihail Ionescu, delegetul comitetului de iniţiativa, 23 PROECTE în macheta de ipsos, încheindu-se un proces-verbal.

* * *

Juriul examinator al fost compus din d-nii: arhitect Petre Antonescu, profesor al şcoalei de arhitectura din Bucureşti şi preşedintele societaţei arhitecţilor romani; arhitect Leonida Negrescu amandoi aleşi de societatea arhitecţilor; d-nii sculptor Mateescu profesor al şcoalei de arte frumoase din Iaşi şi sculptor Cireşescu aleşi de societatea sculptorilor romani; d-l arhitect Daniel Renard, delegat al comitetului de iniţiativa.

Juriul întocmit conform clauzei programului, s'a întrunit în ziua de 17 Noembrie a. c., ora 10 a. m. şi dupa o amanunţita examinare a celor 23 machete, au clasificat lucrarile, cu unanimitate de voturi, în ordinea urmatoare:

PREMIUL I macheta cu motto: «CARTEA NEAMULUI», aparţinand d-lor arhitect C. Nanescu şi sculptor I. Iordanescu.

PREMIUL II macheta cu motto «IDEALUL NAŢIONAL», aparţinand d-lui sculptor Maţauanu.

* * *

Dupa publicarea rezultatului acestui concurs, d-l Primar al Capitalei, a primit o petiţiune de protestare semnata de 10 concurenţi din cei 23, prin care cereau: anularea concursului, invocand diferite motive, examinarea din nou a lucrarilor de catre un juriu propus de semnatarii protestului, precum şi distribuirea altor premii, decat cele prevazute în condiţiunile programului.

Comitetul de iniţiativa întrunit în şedinţa dela 24 Noembrie a. c., a respins acest protest ca neîntemeiat, aprobând clasificarea lucrarilor hotarîta in juriul examinator.

* * *

Arhitecţii Primăriei Capitalei, personalul direcţiunei arhitecturei, directori şi şefi de servicii din administraţia Primăriei, precum şi câţiva membri ai societatei arhitecţilor, au dat un banchet în seara de 27 Noembrie a. c., în sala restaurantului Iordache, în onoarea d-lor arhitect C. Nanescu şi sculptor I. Iordanescu autorii pro-

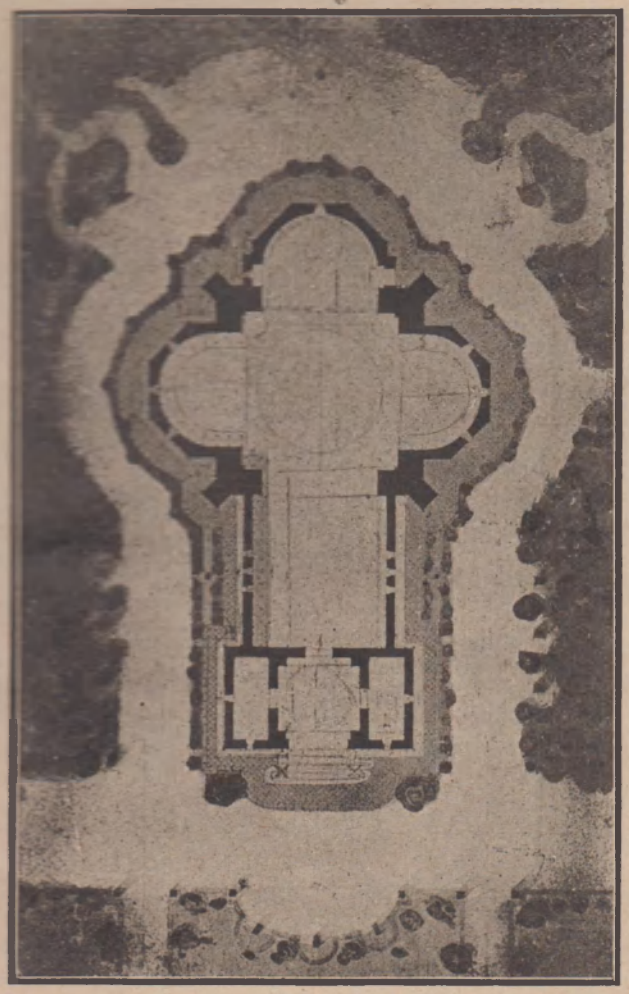

Proect de Biserica. Plan. T. T. Socolescu, Arhitect

Proect de Biserica. Faţada principală. T. T. Socolescu, Arhitect

ectului premiat întâiul la acest concurs.

Au toastat d-nii arhitecti: Ştefan Burcuş ajutor de primar al Capitalei, Ştefan Ciocârlan, Cristofil Cerchez, M. Simionescu-Merei, d-l inginer Cincinat Sfinţescu, directorul cadastrului şi casei lucrarilor oraşului, d-nul Roban directorul serviciilor administrative, d-l Anestin şef de serviciu, d-l Leonte ziarist, d-nul sculptor I. Iordanescu şi arhitect C. Nanescu.

O frumoasa şi laudabila manifestare colegiala.

ARHITECTURA.

INFORMAŢIUNI

Din lipsă de spaţiu nu putem publica Programul Concursului deschis de Primaria Capitalei pentru proectul noului Cimitir «Belu Nou».

Concursul este cu 2 probe. — Proectele pentru I-a proba trebuesc trimise pana la 15 Martie 1920 la Direcţiunea Generala Technica a Primariei Capitalei.

Explicaţiuni si Informaţiuni la Direcţia Cadastrului si Casei Lucrarilor Primariei Capitalei.

* * *

In ultimul moment primim din partea d-lui Inginer Cincinat Sfinţescu Directorul Cadastrului şi Casei Lucrarilor Primariei Capitalei, un interesant articol «Elemente si Condiţiuni de frumuseţe urbana» — în care d-sa arata condiţiunile în cari trebue sa se desvolte oraşele noastre in vederea sistematizarei şi înfrumuseţarei lor in legatura cu nouile principii ale Urbanismului Modern.

Vom publica acest articol în numarul nostru viitor.

ARHITECTURA

Concursuri de proecte pentru amenajarea pieţelor Romei şi Victoriei din Capitala

Primaria orasului Bucureşti, în dorinţa de a incepe cu o zi mai inainte lucrari edilitare cari sa satisfaca şi aspiratiile Capitalei Romaniei Mari; profita de un rastimp de repaus în activitatea constructiva si institue doua concursuri cu premii pentru cele mai reuşite proecte de amenajare a celor mai importante puncte ale Capitalei: cele doua piete simbolice, şi ca varste şi ca nume; Piata Romei si Piata Victoriei.

Programele celor doua concursuri sunt cele de mai jos:

I

Programul concursului de proecte pentru amenajarea pieţei Romei din Bucureşti

1. Se tnstitue un concurs între arhitectii (sau in colaborare cu inginerii şi sculptorii) stabiliţi în ţara, pentru proectarea amenajerei Pieţei Romei.

2. Proectele de amenajare vor trebuì sa cuprinda:

a) Planurile de situatie la scara 1:100.

b) Planuri cu vederi de faţa, secţiuni, vederi laterale de perspectiva, etc. a lucrărilor propuse, la scara $^1/_{50}$ şi dupa specificarile de mai jos.

c) Planuri de detalii ce se gasesc necesare mai ales pentru aprecierea calitatilor lucrarei, controlarea devizelor si antemasuratorilor si examinarea execuţiei lucrarilor la scara ce se va gasi nimerit.

d) Perspective a lucrarilor propuse spre punctele remarcabile ale pietei.

e) O perspectiva a vol d'oiseau a întregei pieţe în direcţia cea mai importanta.

f) Devizul tuturor lucrarilor propuse bazate pe metru patrat de suprafaţa de constructie sau instalaţie edilitara, avându-se în vedere preţurile ce se vor putea obţine în Capitala în premii 5 anii ce vor urma.

3. Ca directive sumare, proectele se vor studia pe consideratiile urmatoare:

a) Piaţa Romei va fi tratata ca piaţa de circulaţie si arhitectonica în acelas timp.

Ca piaţa de circulaţie va trebuì sa conduca în primul rând firele de circulatie a vehiculelor de mare şi mica iuteala si a tramvaelor electrice, remarcând cu refugii ori alte lucrari punctele neutre de circulaţie. Se vor prevede si edicule estetice cerute de asemenea piete de circulaţie.

Se va ţine seama de circulaţia tramvaelor pe toate strazile ce concura în piaţa, afara de strada Lipscani şi inlesniri pentru pietoni.

b) Din punct de vedere arhitectonic se va studia ca toate fatadele cladirilor din piaţa Romei sa dea aspectul unei pieţe comerciale cladirile se vor conforma regulamentului de construcţii şi alinieri.

Se vor imagina siluete estetice chiar acolo unde golul prea mare facut de o artera de comunicaţie ar avea o influenţa defavorabila esteticei. Dacă se va gasi necesar se pot propune şi modificari în alinierea, forma şi proporţia pieţei.

Se va studia înfrumuseţarea pieţei şi cu lucrari de sculptura corespunzatoare mediului.

Se lasa deplina libertate concurentului spre a alege mijloacele cele mai potrivite spre atingerea scopului urmarit. Se va avea însa în vedere posibilitaţile de realizare.

c) Proectele vor trebui sa fie însoţite de devizele tuturor lucrarilor publice necesare circulaţiei, esteticei si higienei, lucrarile importante trebuind a fi executate în piatra.

d) Costul lucrarilor publice va fi de $1\,^1/_2$ milion lei, iar al exproprierilor aproximativ de 4 milioane lei.

4. Vor fi admise la concurs numai proectele depuse cu un motto la directia generala tehnica

a Primariei Capitalei, în mâna d lui secretar al direcţiunei, Vasile Ionescu, iar numele autorului în plic sigilat pe care se va scrie acelaş motto, în ziua de 31 Martie 1920, ora 12 a. m., ne admiţându-se nici un fel de întârziere şi nici anticipaţie. La acea data se va încheia de către direcţiunea generala technica şi cel puţin doi membri ai comisiunei de examinare un proces verbal de lucrarile prezentate. Pentru proectele depuse se va libera contra chitanţa.

5. Rezultatul concursului se va da în termen de o luna dela data închiderei lui de catre comisia pentru examinarea proectelor. Aceasta comisiune se va compune din :

1. Primarul Capitalei sau delegatul sau.
2. Un inginer si un arhitect al Consiliului Tech nic Superior.
3. Un delegat al Şcoalei de Arhitectura.
4. Un delegat al Societaţei Arhitecţilor.
5. Un delegat al Societaţei Sculptorilor.
6. Directorul General Technic al Capitalei.
7. Directorul serviciului Arhitecturei Capitalei.
8. Directorul Cadastrului si Casei Lucrarllor oraşului, care va fi şi secretar al comisiunei.

Premiile se vor decerne prin votare, cu majoritate de voturi, dupa ce se va citi şi depune raportul critic definitiv al lucrarilor prezentate, raport semnat de membrii comisiunei, în care pot fi scrise si opiniile separate. La şedinta în care se va decerne premiile va trebui sa ia parte cel puţin 2/3 din numarul membrilor comisiunei.

Plicurile cu motto se vor deschide numai dupa judecarea proectelor şi numai ale proectelor premiate. Celelalte plicuri vor ramâne nedeschise şi se vor restitui împreuna cu proectele nepremiate posesorilor lor.

6. Dupa darea rezultatului concursului de comisiune, proectele premiate, vor fi expuse publicului în o sala de expozitie, timp de 15 zile.

7. Pentru proectele cele mai bune si com plecte se vor decerne urmatoarele premii :

Un premiu în valoare de	.	15.000	lei
Al doilea „ „	„ .	10.000	„
Al treilea „ „	„ .	6.000	„

Proectele premiate raman proprietatea comunei.

8. Orice detalii şi planuri de situaţii la scara 1 : 500 se pot lua de concurent dela direcţia cadastrului şi casei lucrarilor din Primaria Capitalei strada S-ta Vineri.

II

Programul concursului de proecte pentru amenajarea pieţei Victoriei din Bucureşti.

1. Se institue un concurs între arhitecţii (sau în colaborare cu inginerii si sculptorii) stabiliţi în ţara, pentru proectarea amenajerei pieţei Victoriei.

2. Proectele de amenajare vor trebui sa cuprinda :

a) Planurile de situatie la scara 1 : 100.

b) Planuri cu vederi de faţa, secţiuni, vederi laterale de perspectiva, etc. a lucrarilor propuse la scara 1:50 şi dupa specificarile de mai jos.

c) Planuri de detalii ce se gasesc necesar mai ales pentru aprecierea calitaţilor lucrarei, controlarea devizelor şi antemasuratorilor şi examinarea execuţiei lucrarilor la scara ce se va gasi nimerit.

d) Perspective a lucrarilor propuse spre punctele remarcabile ale pieţei.

e) O perspectiva „a vol d'oiseau" a întregei pieţe în direcţia cea mai importanta.

f) Devizul tuturor lucrarilor propuse bazate pe metrul patrat de suprafaţa de construcţie sau instalaţie edilitara, avându-se în vedere preţurile ce se vor putea obţine în Capitala în primii 5 ani ce vor urmă.

3. Proectele se vor studia pe consideraţiile urmatoare :

a) Piaţa Victoriei este o piaţa de circulaţie şi în acelaş timp şi piaţa arhitecturala.

Ca piaţa de circulaţie va trebui în primul rand sa conduca firele de circulaţie, sa întrebuinţeze MARCANDU LE, punctele neutre de circulaţie, în fine, sa fie prevazuta cu lucrarile şi ediculele cerute de o piaţa de circulaţie întensa.

Pe langa circulaţia vehiculelor se va ţine seama şi de circulaţia vagoanelor de tramvaye în direcţiile : şoseaua Jianu, Basarabilor, Colonel Ghica, str. Buzeştilor, şoseaua Bonaparte şi Bulevardul Colţei.

b) Din punctul de vedere arhitectural, piaţa Victoriei va trebui sa se prezinte pe cât posibil ca o piaţa închisa cu pereţii ei în o armonie cât mai mare cu mediul înconjurator si scopul urmarit.

Deşi piaţa Victoriei are caracterul unei pieţe stelate, deci cu multa discontinuitate în pereţii ei, un cadru închis s'ar putea formă prin proectarea de ex. de arcuri de triumf spre şoselele

Kiseleff şi Jianu ; de colonade, porţi, etc. spre şoselele Basarab, Bonaparte si B-dul Colţei. Colţurile prea ascuţite se pot trata în mod special pentru a se evita aspectul puţin favorabil esteticei ce ele prezinta. De exemplu pe locul comunal dela colţul caei Victoriei cu Bulevardul Colţei s'ar putea proecta o fântâna cu figuri alegorice.

Piaţa se va mai putea înfrumuseţa cu brazde, verdeaţa şi flori, ţinându se cont ca deserveşte şi intrarea într'o alee-parc public. Costul lucrarilor publice va fi aproximativ 2.000.000, iar a exproprierilor aproximativ tot 2.000.000 lei.

Se lasa de altfel deplina libertate concurentului pentru alegerea mijloacelor celor mai potrivite ca piaţa sa deservească cât mai bine, atât circulaţia cât şi cerinţele estetice, indicaţiunile de mai sus nefiind obligatorii.

1. Vor fi admise la concurs numai proectele depuse cu un motto la direcţia generala technica a Primariei Capitalei, în mâna d-lui Vasile Ionescu, secretarul direcţiunei technice, iar numele autorului în plic sigilat şi pe care se va scrie acel motto în ziua de 31 Martie 1920 ora 12 a. m., ne admiţându-se nici un fel de întârziere şi nici anticipaţie. La acea data se va incheia de către Direcţiunea Generala Technica şi cel puţin doi membri ai comisiunei de examinare, un proces-verbal de lucrarile prezentate. Pentru proectele depuse se va liberă contra-chitanţa.

5. Rezultatul concursului se va da în termen de o luna dela închiderea lui de catre comisia ce se va institui pentru examinarea proectelor şi care se va compune din :

1. Primarul Capitalei sau delegatul sau.
2. Un delegat al Academiei Române.
3. Un inginer şi un arhitect, delegaţi ai Consiliului Technic Superior.
4. Un delegat al Şcoalei de Arhitectura.
5. Doi delegaţi ai Societaţei Arhitecţilor.
6. Un delegat al Societaţei Sculptorilor.
7. Directorul General Technic al Capitalei.
8. Directorul serv. Arhitecturei Capitalei.
9. Directorul serv. Cadastrului si Cassei lucrarilor oraşului care va fi si secretarul comisiunei.

Premiile se vor decerne prin votare cu majoritate de voturi dupa ce se va citi şi depune raportul critic definitiv al lucrarilor prezentate, raport semnat de membrii comisiunei, în care pot fi scrise si opiniile separate. La şedinţa în care se va decerne premiile, va trebui sa ia parte cel puţin 2/3 din numarul membrilor comisiunei.

Plicurile cu motto se vor deschide numai dupa judecarea proectelor şi numai ale proectelor premiate. Celelalte plicuri vor rămâne nedeschise şi se vor restitui împreuna cu proiectele nepremiate posesorilor lor.

Dupa darea rezultatului concursului de comisiunea speciala, proectele premiate vor fi expuse publicului în sala de expoziţie, timp de 15 zile.

6. Pentru proectele cele mai bune şi complete se vor decerne urmatoarele premii :

Un prim premiu în valoare de 10.000 lei.
Un al doilea premiu in val. de 6.000 „
Un al treilea premiu în val. de 3.500 „

Proectele premiate rămân proprietatea comunei.

7. Orice detaliu şi planuri de situaţii la scara 1500, se pot luă de concurent dela direcţiunea cadastrului si cassei lucrarilor din Primaria Capitalei strada Sf. Vineri.

8. Se atrage atenţiunea concurenţilor că, potrivit adresei No. 2223 a Academiei Române, în Piaţa Victoriei se va aşeză şi Monumentul Unirei în proporţiuni grandioase şi deci concurenţii urmeaza a ţine seama de aceasta în proiectele ce vor prezentă. Pentru acest monument se va ţine un concurs separat la Academia Româna si la care se poate luă parte independent de acest concurs. Programul concursului Academiei Române se poate cercetă atât la Academie, cât şi la Primarie direcţia cadastrului.

Locţiitor de primar (ss) ST BURCUŞ.

Directorul Cadastrului (ss) Inginer, SFINŢESCU.

* * *

In urma intervenţiei Societaţei Arhitecţilor, ptimaria Capitalei a introdus în program modificarile cerute. Domnii concurenţi pot lua cunoştinţa de aceste modificari la sediul Societaţei.

Concursul public pentru proectul Bisericei-Catedrale a orașului Braila

Primaria orașului Braila cu adresa No. 13.667 din 12 Decembrie 1919, catre societ. Arhitecților Romani din Bucuresti, trimite programul urmator:

PRIMARIA ORAȘULUI BRAILA

CONCURS

Prin prezenta, se aduce la cunostința domnilor arhitecți din țara si strainatate, ca primaria orașului Braila spre a aduce la îndeplinire clauzele testamentare impuse de defunctul Dumitru Ionescu, va ține un concurs public de arhitectura în urmatoarele condițiuni:

1. OBIECTUL CONCURSULUI. — Conform testamentului, orașul Braila dorește a construi o biserica centrala, care va fi așezata în piața sf. Arhangheli, în punctul fixat pe planul alaturat.

Concurenții vor prevedea în jurul bisericei un spațiu liber, care înconjurat cu un grilaj, va servi la procesiunea din Vinerea Paștelui si va împiedica persoanele din gradina publica de a se apropia prea mult de biserica.

In fața bisericei se va prevedea si un baptister, în genul celui dela Curtea de Argeș.

Cu toate ca o absoluta libertate este lasata în alegerea stilului, totuși se va preferi stilul romanesc, inspirat dela vechile noastre biserici.

Stilul va trebui sa fie în perfectă concordanță cu materialele întrebuințate.

Suprafața Bisericei va fi de aproximativ 500 metri patrați.

Costul lucrarilor, coprins mobilierul, în afara de pictura va fi de aproximativ 1.000.000 lei (un milion).

Arhitectul însarcinat cu executarea lucrarei, va elabora planurile de execuție pentru biserica propriu zisa, pentru baptister, împrejmuire si mobilier; va supraveghea executarea lucrarilor și a celorlalte instalații, afara de pictura.

2. CONCURENTII. — Persoanele ce vor lua parte la concurs vor trebui sa posede diploma de arhitect: cei din țara diploma Școalei Superioare de Arhitectura din Bucuresti, a Școalei de Bele-Arte din Paris, sau o diploma echivalata — cei din strainatate o diploma de stat valabila.

Concurenții vor semna proectele, adaogand sub numele lor si diploma ce poseda.

In cazul cand premiatul I va fi un tanar diplomat care nu are înca experiența necesara pentru executarea unei lucrari de importanța acesteia, el va fi obligat sa-și asocieze, dupa a sa alegere, un arhitect care sa aiba cel puțin 10 ani de practică a meseriei, si o diploma dupa cum s'a specificat mai sus.

Prin tanar diplomat se înțelege acela care nu are inca 10 ani dela terminarea școalei.

3. SCARA SI NUMARUL DESENURILOR. — Proectul prezentat se va compune din planurile, fațadele și secțiile necesare pentru o buna înțelegere a lucrarei, — toate la scara de 0.01 m. pe metru.

Ca desenuri suplimentare vor fi admise perspectivele.

Se va prezenta si o evaluare a costului pe metru patrat sau pe metru cub.

4. TERMENUL. — Proectele vor trebui depuse la primaria orașului Braila cel mai tarziu pana la 1 Martie 1920 [1]).

Rezultatul concursului se va da în termen de cel mult 40 zile dela data predarei proectelor.

5. PREMII. — Se vor decerne urmatoarele premii:

Premiul I. Execuția cladirei, a mobilierului, a împrejmuirei si instalațiilor, afara de pictura, cu un onorar total de 7% asupra situației definitive.

Premiul II. 8000 lei (opt mii).

Premiul III. 5000 lei (cinci mii).

Premiul IV. 2000 lei (doua mii).

Se vor putea decerne si mențiuni onorabile.

NR. 1) In adresa primariei Braila No. 13.667 din 12 Decembrie 1919, prin care trimete acest program, arata ca termenul de predare al lucrarilor va fi 1 Septembrie 1920.

In cazul când nici una din lucrarile prezentate nu va fi judecata de comisiune ca sufieient de buna spre a fi executata, primaria nu va fi obligată de a decerne ptemiile enunţate, — ea va putea publica un nou concurs, sau încredinţa lucrarea unui arhitect dupa alegere.

6. COMISIA DE JUDECATA. — Proectele vor fi judecate de o comisie, compusa precum urmeaza:

1) Primarul oiaşului Braila.
2) Prefectul judeţului Braila.
3) Arhitectul-Şef al Ministerului de Interne.
4) Un arhitect delegat dintte profesorii Şcoalei de Arhitectura din Bucureşti.
5) Un arhitect delegat al Societaţei Arhitecţilor Romani si care sa nu fie profesor la şcoala.
6) Un arhitect numit de prim. oraşului Braila.
7) Un arhitect desemnat de concurenţi.

Arhitecţii din comisie vor avea cel puţin diplome echivalente cu ale concurenţilor.

7. EXPOZITIE. — Proectele vor fi supuse publicului 5 zile înainte de judecata si 10 zile dupa decernarea premiilor.

8. DECIZII. — Pentru orice protestari, explicaţii, complectari sau interpretari diferite ale prezentelor condiţii de concurs, primaria oraşului Braila îşi rezerva dreptul de a lua deciziuni valabile.

Braila.. Iulie 1919.

Primar

(ss) S. S. RADUCANU

Secretar general

(ss) D. APOSTOLEANU

NR. Programul expus prezentand unele lacune. Societatea Arhitecţiior Romani, va interveni pe langa onor primaria Braila, pentru a introduce modificarile necesare. Rezultatul acestei interveniri se va afişa la sediul Societaţei.

REGENZII

1. **Betonul armat** expunere elementara a regulelor de construtiie si a principiilor de calcul de Ion Ionescu inginer şef. Tip. F. Gobl fii 1915.

Este o lucrare pe înţelesul tuturor tecnicienilor, întrebuinţând uzul matematicilor inferioare, deci la îndemâna celor ce au de calculat lucrari curente de beton armat.

In partea I, gasim definitiuni, istoric, avantagele şi inconvenientele betonului armat, materiale si executarea betonului armat, cu date concrete, rezultate din lucrari executate.

In partea II, gasim PROECTAREA construcţiunilor de B. A. CU EXEMPLE DE CALCUL LA FIECARE CATEGORIE, şi anume: Solicitarile B. A., calculul pieselor supuse la TENSIUNE, COMPRESIUNE, STALPI, calculul pieselor supuse la INCOVOERE, grinzi dublu armate. Dale sau placi de B. A., placi cu nerouri, diverse tipuri de grinzi etc.

Calculul B. A. la TAERE, la ALUNECARE, ADEZIUNE, eforturi principale, compresiune excentrica, verificarea stâlpilor la plambaj.

In partea III, gasim 15 tabele numerice în care sunt date secţiunea şi numarul vergelelor. perimetrele, secţiunile ideale ale stâlpilor patraţi, sectiunea armaturilor la stâlpi si coloane, poziţia axei neutre la grinzi ideal armate, grinzi dublu armate, dale,, armaturi simple, placi cu nervuri, plambajul stâlpilor patrati, pozitiunea sectiunei pe grinda, momentul încovaetor, forta taetoare pentru diferite feluri de încarcari pe grinzi. Rezistentele practice admise pentru betonuri de diterite dosage; rezistenţa admisa pentru armaturi,

Aceste tabele sunt prevazute cu formule simplificate, în cari sunt introduse anumiţi coificenţi, cari în calcule dau aceleaşi rezultate ca formulele teoretice, simplificând astfel cu mult si înlesnind mersul calculelor.

Lucrarea d-lui inginer Ienescu, împlineşte un gol simtit în proectarea şi executarea lucrarilor de B. A. la noi si de aceea o recomandam calduros pentru uzul arhitecţilor.

2. **Bucureştii în viitor**, studiu de sistematizare

de inginer CINCINAT SFINȚESCU șeful serviciului cadastrului Capitatei. Tipogr. Vacarescu strada Umbrei 4/919.

Lucrarea d-lui Sfințescu poate interesă deopotriva pe cei ce urmaresc fazele evolutive ale Capilalei în trecut și prezent, cum si desvoltarea ce va luă orașul București în viitor din punct de vedere estetic, higienic și economic, potrivit menirei data de evenimente de a fi Capitala Romăniei Mari.

In „Introducere" gasim fazele prin cari a trecut chestiunea sistematizarei orașului dela 1867 — de când dateaza sistemul decretarei planurilor de alinieri — și pana în prezent; cum și lucrările întreprinse în acest scop dupa legile din 1894 și 1912, lucrari întrerupte de evenimente și reluate după razboiu, avându-se în vedere avizele comisiunei technice a Primariei din 1916.

Lucrarea este divizata în 3 parți: PROECTIVA, APLICATIVĂ si masuri TRANZITORII, urmate de un anteproect de lege asupra STABILIREI, CONSTRUIREI, DESVOLTĂREI și SISTEMATIZĂREI comunelor.

Partea proectiva este o documentata expunere, — întemeiata pe îndelungate studii în bogate date statistice, culese din viața marilor orașe occidentalc — a tuturor elementelor ce conduc la proectarea unui plan de sistematizare al Capitalei, din punct de vedere teoretic și practic.

In capitalele: SFERA DE ACȚIUNE A PLANULUI, MĂSURI DE CIRCULATIE, ESTETICA, IIYGIENĂ, APROVIZIONAREA POPULATIEI, LEGĂTURI DE CĂI FERATE ȘI PE APĂ, cu exteriorul, TRANSPORTURI INTERIOARE, sunt judicios studiate amănuntele acestor chestiuni, dintre cari spicuim: viața de 50 ani a planului, delimitarea orașului prin plantațiuni, specializarea cartierelor, (central, locuințe ieftine, militar, vile, comercial, industrial) densitatea maxima a locuințelor, artere inelare, radiale, strazi, piețe arhitectonice. squaruri, centre de aprovizionare, linii ferate în interiorul orașului, canale de navigatie, tramvae electrice, linii pentru autobuze, metropolitane, etc.

In partea aplicativa se urmarește amănunțit aplicarea principiilor teoretice la actuala stare de lucruri a Capitalei, propunând masuri legislative și financiare cu privire la RESTRICTIUNILE DREPTULUI DE A CONSTRUI EXPROPRIERI, COMASAREA PROPRIETĂȚILOR, SELECTIONAREA ARBITRILOR, NORME DE ALCĂTUIREA PLANULUI DE LUCRARI, TAXE PE LUNGIMEA FATADELOR, pe PLUSVALUTA, pentru CONSULTAREA PLANURILOR VÂNZARI DE TERENURI COMUNALE, etc.

Ca masuri de tranziție se propune un REGIM DE TRANZITIE al autorizațiilor de cladiri, cazuri de expropieri, artere noui de strapuns, alinieri pe terenuri neconstruite, etc.

In cele 84 art. ale ANTEPROECTULUI DE LEGE, se reglementeaza fiecare categorie de lucrari:

Restricții în dreptul de a construì, începutul ridicarei unui plan cadastral, stabilirea coloniilor, delimitarea comunelor, planurile cadastrale comunale și transcrierea actelor de notariat în planul cadastral, planul regulator comunal, alinieri, nivelul strazilor, înălțimea cladirilor, numarul maxim de constr. pe hectar, PLANURILE DE CONSTRUCTII VOR FI DEPUSE DE SPECIALISTI PENTRU COMUNELE CU PESTE 10.000 LOC., cladirile ce nu corespnnd planului regulator, servituți, perceperea plus valutei, strade particulare, prețuri de bază și valabilitatea lor pentru terenuri, casa planului regulator, etc.

Lucrarea d lui Sfințescu merita toată atențiunea specialiștilor pentru felul cum este privită chestiunea sistematizarei comunelor și Capitalei, fiind chestiune de actualitate.

ION D. TRAJANESCU.

Noul Comitet al Societății Arhitecților români

In urma eșirei la sorți din Comitetul Societății — conform Statutelor, — a d-lor: I. Berindei, I. Enescu, P. Smărandescu si I. D. Trajanescu, adunarea generală în ședința din 9 Februarie 1920, a complectat Comitetul cu alți patru membri în locul celor eșiți.

Noul comitet al Societății pe anul 1920 s'a complectat precum urmează:

Președinte: **P. Antonescu.**
Vice-președinte: **St. Burcuș, D. Hârjeu.**
Membrii: **Duillu Marcu, Victor Simionescu, Victor Stephanescu, I. D. Trajanescu.**
Casier: **S. Vasilescu.**
Bibliotecar: **C. Iotzu.**
Cenzor: **St. Ciortan.**
Secretari: **C. Nănescu, N. Stănescu.**

COMISIUNI DE STUDII

Comitetul Societaţii Arhitecţilor Romani, în şedinţa din 13 Februarie 1910, a oranduit urmatoarele comisiuni, însarcinate cu studierea chestiunilor şi problemelor urgente, interesând corpul arhitectilor.

1. Comisiunea pentru Concursurile Publice.

D-nii: Burcuş St., Ciugolea C., Enescu I., Iotzu C., Lazarescu E., Marcu Duiliu, Nenciulescu N., Simionescu Victor, Ştefanescu Victor, Smarandescu P., Traianescu I.

Delegatul Comitetului d. Duiliu Marcu.

2. Comisiunea pentru înfrumuseţarea Capitalei si regulamentarea construcţiunilor.

D-nii: Burcuş St., Ciocarlan St., Ciortan St., Harjeu D., Lazarescu E., Marcu Duiliu, Nanescu C., Renard D., Smarandescu P.

Delegat al Comitetului St. Ciortan.

3. Comisiunea pentru Legea Organizărei Corpului Arhitecţilor.

D-nii: Burcuş St., Ciortan St., Culcer St, R. Doneaud E., Enescu I., Lazarescu E., Marcu Duiliu, Smarandescu P., Stanculescu Fl., Traianescu I.

Delegat al Comitetului d-l Traianescu I.

4. Comisiunea Expertizelor.

D-nii: Harjeu D., Iotzu C., Simionescu Victor, Smarandescu P., Stanescu N.

Delegat d. Victor Simionescu.

5. Comisiunea pentru Construirea Localului Societăţei.

D-nii: Baloşin St, Burcuş St., Cerchez Cristofi, Cerchez Gr., Enescu I., Peterneli St., Simionescu Victor, Smarandescu P., Stanescu N., Ştefanescu Victor, Van Saanen, Vasilescu S.

Delegat al Comitetului d. Vasilescu Simion.

6. Comisiunea pentru studiul nomenclaturei arhitectonice.

D-nii: Cerchez Gr., Ciortan St., Dobrescu Toma, Enescu I., Iotzu C., Socolescu I. N., Traianescu I., Vasilescu S.

Delegat al Comitetului d. C. Iotzu.

7. Comisiunea pentru Reorganizarea Invăţământului de Arhitectură.

D-nii: Bolomey Roger, Burcuş St., Ciortan St., Ghica Budeşti N., Harjeu D., Lazarescu E., Marcu Duiliu, Nenciulescu N., Smarandescu P. Ştefanescu Victor.

Delegat al Comitetului d. Marcu Duiliu.

8. Comitetul Revistei „Arhitectura".

D-nii: Berindey I., Burcuş St., Ghica Budeşti N., Harjeu D., Marcu Duiliu, D. Smarandescu, P. Ştefanescu Victor, Traianescu I., Vasilescu Simion.

Delegat al Comitetului d. Duiliu Marcu.

9. Juriul de Onoare.

D-nii: Berindey I., Cerchez Gr., Ghica Budeşti N., Negrescu Leonida, Nenciulescu N., Simionescu Victor, Ştefanescu Victor.

Delegat al Comitetului d. Ştefanescu Victor.

10. Comisiunea Sezătorilor.

D-nii Cerchez G. Jun., Cerchez Cristofi, Ciocarlan St., Iotzu C., Harjeu D., Nanescu C., Nenciulescu N., Socolescu I. N., Traianescu I.

Delegat al Comitetului d. C. Iotzu.

11. Comisiunea Anuarului si a Buletinului.

Se va alege din membrii Comitetului Revistei.

12. Comisiunea pentru studiul revizuirei Statutelor Societăţei Arhitecţilor.

D nii: Burcuş St., Ciortan St., Dobrescu Toma, Harjeu D., Negrescu Leonida, Simioneseu Victor, Socolescu I. N.

Delegat al Comitetului d. Simion Vasilescu.

Preşedintele Societaţei face parte de drept din toate comisiunile.

INFORMAȚIUNI

Revista «Arhitectura», roaga familiile și prietenii a trimite pe adresa d-lui arhitect C. Nanescu, str. Popa Tatu 56, câte o fotografie și o notiță biografică precum și lupta în care au căzut, localitatea unde au fost înmormântați eroii noștri morți pentru patrie, Gheorghe Hogaș, Vasile Bratianu, Aurel Lupus și Enescu, foști elevi ai școalei superioare de arhitectura din București.

* * *

Colaboratorii noștri sunt rugați ca până la 15 Martie 1920, să ne trimita la sediul Societății Arhitecților Romani str. Enei No. 6 articolele, desenurile, fotografii, etc., ce urmeaza a se publica în No. 3 anul II al revistei «Arhitectura».

* * *

La depozitul Societății Arhitecților, se gasesc de vânzare urmatoarele publicațiuni, pe cari doritorii și le pot procura direct dela societate, sau trimițând costul, inclusiv 1 leu pentru expediere, la sediul societății, str. Enei No 6 București.

1. Cursul de construcții Vol. I, de P. Popescu-Pașcani, lei 20.
2. Tabele pentru calcularea volumelor lemnelor cu diferite secțiuni, de Ing. Gr. G. Poenaru, lei 5.
3. Iconologia Creștina de Sever Mureșeanu, lei 6.
4. Portretul arhitectului I. Mincu lei 15.
5. Carți poștale cu proectul palatului comunal de I. Mincu, bucata lei 2.
6. Privire generala asupra arhitecturei antice, medievale și moderne, de I. Traianecsu, lei 5.
7. Numerile 1, 2, 3 și 4 anul I al revistei «Arhitectura», un exemplar lei 8.

* * *

Numarul 3 si 4 anul II al revistei «Arhitectura», va apare la 15 Martie 1920.

* * *

Colegii arhitecți din Ardeal, Banat, Bucovina si Basarabia, sunt rugați a trimite adresele d-lor la sediul societății Arhitecților Romani, str. Enei 6 București.

* * *

La 1 Decembrie cor., s'a împlinit termenul de predarea proectelor mausoleului dela Mărășesti pentru care societatea «Femeilor Ortodoxe Române» deschisese un concurs public printre arhitecți.

Datorită redactării programului, schimbărilor repetate ale condițiunilor concursului dupa ce fusese publicate, datorita indiferenței aratata de numita societate fața de intervențiile repetate prin adresele trimise de catre societatea Arhitecților, prin care se aratau lacunele acelui program, rezultatul a fost *ca nu s'a prezentat nici un proect la acest concurs.*

* * *

La Primaria Capitalei se află în studiu redactarea programului unui *concurs public* pentru proectul cimitirului Bellu-Nou din București.

* * *

In comitetul societății «Mormintele Eroilor», au fost alesi ca delegați ai societății Arhitecților romani d-nii profesori arhitecți: Petre Antonescu și Ștefan Burcuș.

* * *

Direcțiunea cadastrului, prin biroul Arhitecturei, va publica în curând o interesanta lucrare în privința gospodariilor țărănești, conținând peste 130 releveuri de gospodarii de prin Ardeal, Bucovina, Basarabia si vechiul regat, ridicate si studiate de colegii arhitecți Fl. Stanculescu, Stefan Peterneli și C. Cristinel.

* * *

In ziarul «Viitorul» cu data din 14 Decembrie 1919, s'a publicat urmatoarea informație:

In a doua jumatate a lunei Iulie a. c., s'a publicat de Academia Romana, concurs pentru înălțarea unui monument pentru comemorarea unirei tuturor Românilor. Potrivit acelei publicațiuni, proectele concurenților urmă să fie înaintate Academiei până la 30 Aprilie 1920.

Academia Romana face cunoscut tutulor celor interesați, ca concursul publicat se amână până la adunarea sumelor necesare.

* * *

D-l arhitect Duiliu Marcu Director General al Reconstituirei Regiunilor Daunate de Razboi, a fost numit în comisiunea însarcinată cu studiul și organizarea noului Minister al Refacerei.

* * *

D-nii arhitecți diplomați: Paxino I., Georgescu N., Popescu M., Popescu Teodor, Vulcanescu Leon, Pozana P., Ficher Ferdinand, Cănănau Const., Davidescu Miron, Fink Const., au fost numiți în serviciile Direcțiunei Generale a Reconstituirei Regiunilor daunate de razboi.

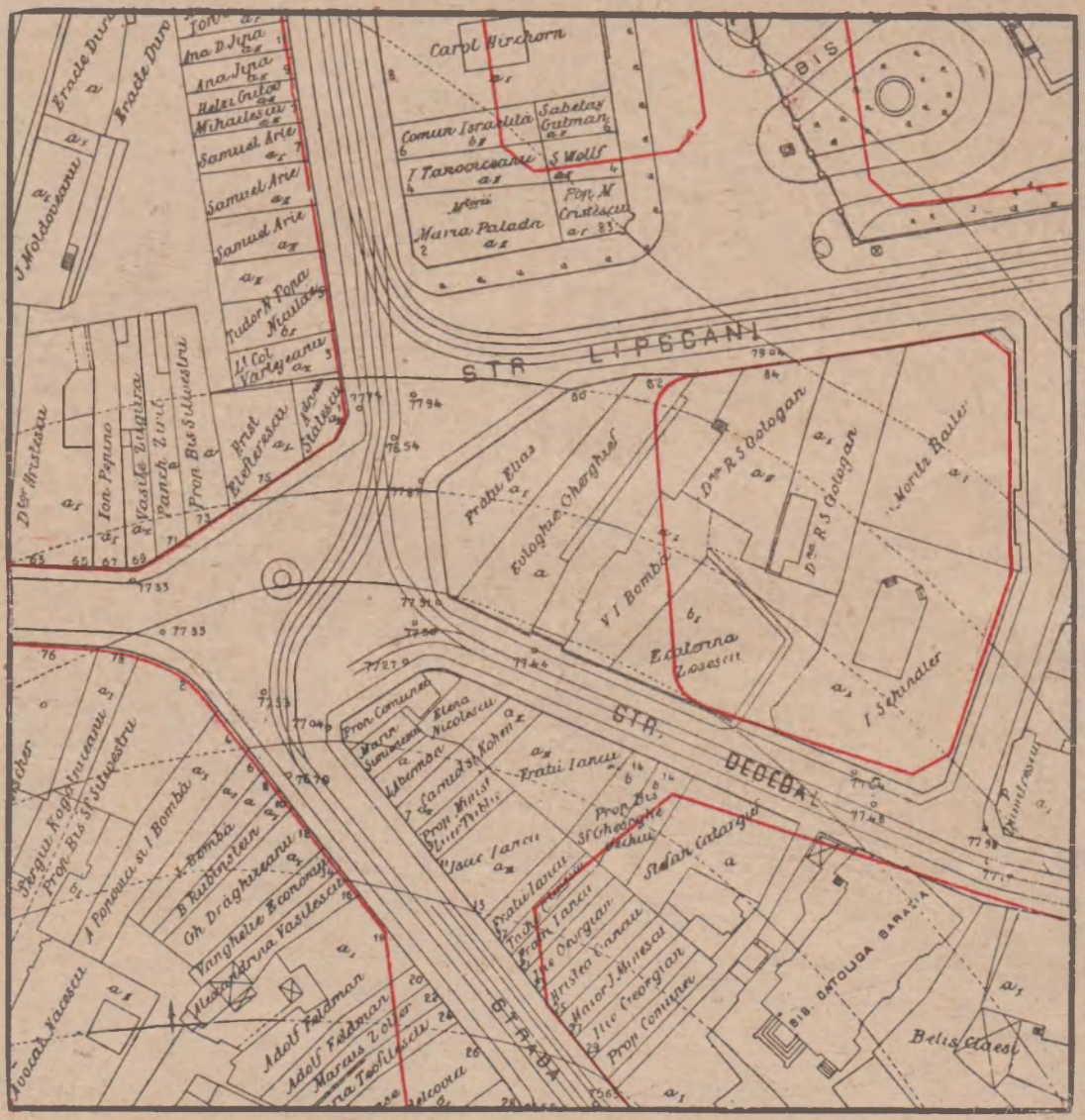

Scara 1:1000

Aliniere revizuită

Piața Romei (Sf. Gheorghe).

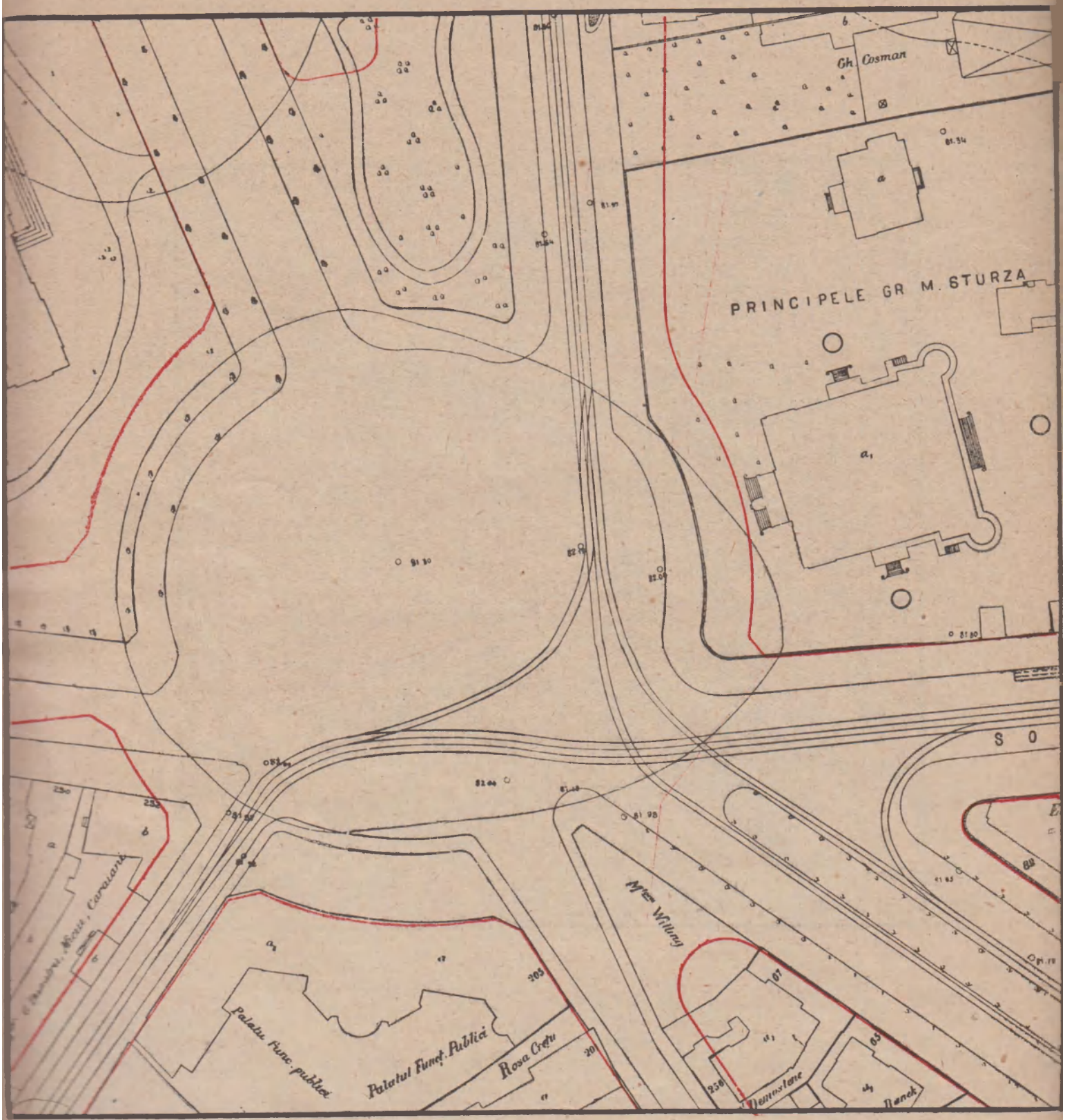

Scara 1:1000

Piața Victoriei.

Aliniere revizuită

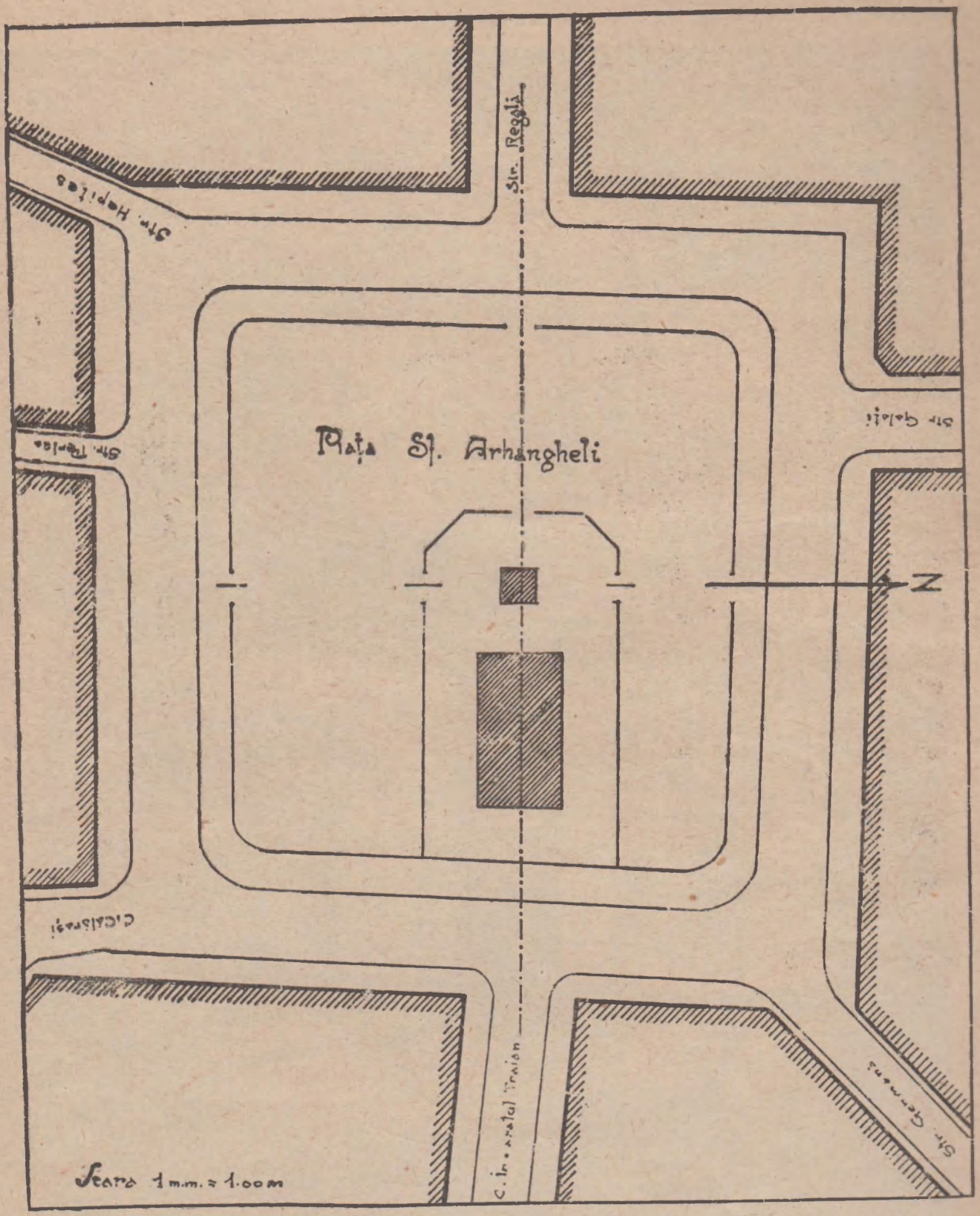

Planul Pieței Sf. Arhangheli din Brăila unde se va contrui noua catedrala.

HALL-UL VILEI DOCTORULUI PERLBERGHER DIN BACAU

Perspectiva interiorului, de Architect H. CLEJAN